

Kahan

VYCHÁZÍ 30 LET

**12 VÁNOCE MAJÍ BÝT
ROZZÁŘENÉ**
Rozhovor s příbramským
starostou Janem Konvalinkou

14 KDE UŠETŘIT ENERGII
Seriál o úsporách energií
v městských budovách, ale
i firmách či domácnostech

**28 PŘEDVÁNOČNÍ
PŘÍBRAM V HISTORII**
Čím žila adventní Příbram
před 130 lety

**Příjemný advent
a krásné Vánoce**

HLAVNĚ KLID!

A pohodu během vánočních svátků přejeme nejen stávajícím, ale i budoucím kolegům...

Jsme tu pro vás
24 h denně, 365 dní v roce!

HORNET Z/F

DERATIZACE • DEZINSEKCE • DEZINFEKCE

Tel.: 770 639 602

email: info@hornetzf.cz, www.hornetzf.cz

Piktogramy pod články

Načtený text najdete k poslechu
na kahan.pribram.eu.

Článek se objeví na Facebooku
města, kde můžete o tématu
diskutovat.

Redakční materiál je publikován
na kahan.pribram.eu.

TENOŘI

a Unique Quartet

9. března 2023

! TIP NA VÁNOČNÍ DÁREK ! 19:00 hod. | Divadlo A. Dvořáka

galakonzert

PŘÍBRAM

PŘEDPRODEJ: PŘÍBRAM, TIC města Příbram, Pražská 129
a dále on-line na: www.ticketportal.cz

OBSAH ČÍSLA

- 8

CO VÁS ČEKÁ O ADVENTU A VÁNOCÍCH.
NABÍDKA AKCÍ V PŘÍBRAMI
- 12

VÁNOCE MAJÍ BÝT ROZZÁŘENÉ.
ROZHOVOR SE STAROSTOU JANEM KONVALINKOU
- 13

PAMATUJME, ŽE PŘÍŠTÍ ROK BUDE JENOM
TAK DOBRÝ, JAK DOBRÝ HO MY SAMI UČINÍME
- 14

KDE UŠETŘIT ENERGII JEŠTĚ DNES (I.).
RADY MĚSTSKÉHO ENERGETIKA
- 27

PŘÍBĚHY NAŠICH SOUSEDŮ:
SMĚLA JSEM MU JEN ZAMÁVAT
- 28

ČÍM ŽILA ADVENTNÍ PŘÍBRAM
PŘED 130 LETY

ADVENT JE ČAS K ZAMYŠLENÍ

Drazí přátelé, vstoupili jsme do krásného předvánočního období. Budme ale upřímní, pro většinu z nás je spíše závodem ve shánění vánočních překvapení a dárků. Zároveň se snažíme už nyní rekapitulovat a dotahovat staré resty, které jsme během roku tak úspěšně odkládali. Těšíme se na Štědrý den, kdy se potkáme se svými nejbližšími, a zejména ti, kteří mají malé děti, na šťastné okamžiky při rozbalování dárečků od Ježíška.

Zkusme se zastavit, nebo aspoň přibrzdit a zamyslet se nad obdobím, jež symbolizuje tento vzácný čas. Obdobím, kdy děti otevírají adventní kalendáře, pečeme cukroví a každou neděli zapalujeme svíčky na adventním věnci, než přijde ta krásná chvíle, kdy zdobíme vánoční stromek.

Slovo advent vychází z latinského „*adventus*“, což znamená příchod, tedy očekávání příchodu Ježíše Krista. Je to doba přípravy na Vánoce, rozjímání a dobročinnosti. Na první adventní neděli zapalujeme první svíčku, tzv. svíci proroků. Je upomínkou proroků, kteří předpověděli narození Ježíše Krista. Na další adventní neděli rozsvítíme druhou svíčku, betlémskou, která reprezentuje lásku a představuje Ježíškovy jesličky. O třetí adventní neděli zažehneme tzv. pastýřskou, která vyjadřuje radost z toho, že postní čas je téměř u konce a adventní období získává slavnostnější ráz. Konečně čtvrtou adventní neděli přichází andělská svíce, jež symbolizuje mír a pokoj.

Pro věřící je význam adventu spojený s dalšími tradicemi, jako je kupř. období půstu. Ať už patříme mezi věřící, či nikoliv, měli bychom si najít čas na vzájemné setkání, sousedské podání si ruky, jen tak pousmání, což má v dnešní složité době mimořádný význam. Možná vám k tomu pomůže i toto vydání Kahanu, který věnuje *adventu v Příbrami* hlavní téma.

Dovolte mi jménem vedení naší radnice popřát vám klidné období adventu a krásné a veselé vánoční svátky. Ať je pro vás rok 2023 obdobím naplněných přání, a zejména ať vás provází zdraví a štěstí.

■ Vladimír Karpíšek

1. místostarosta města Příbram

Vánoční zpěvy Evropy	4
Odpad, který se nevejde do popelnic, patří do sběrného dvora	6
Buďte vidět. Za snížené viditelnosti jsou nutné reflexní prvky	11
Přes tisíc žárovek veřejného osvětlení bude nahrazeno LED svítidly	15
Diamo sanuje propad na Březových Horách	16
Příbramské zastupitelstvo zřídilo osadní výbory	17
Milínská bude za pár dní plně zprovozněna	18
Světlo a stín dětského fotografa	19
Návštěva v Anglii po smrti královny Alžběty	21
Průzkum potvrdil vzácnost Fantovy louky	22
Běh pro republiku: po stopách naší historie	24
Bobcats na vítězné vlně	25
Beranec: opomíjený vrchol s báječným rozhledem	26
Kalendář akcí	30
Nabídka nebytových prostorů k pronájmu	31

Kahan - Zpravodaj města Příbram, vychází 11× ročně, slouží k informování občanů města Příbram. **Vydává:** Město Příbram, Tyršova 108 (IČO: 00243132) pod registračním číslem Ministerstva kultury ČR E11726 v nákladu 15 900 výtisků. Do každé domácnosti v Příbrami je doručen jeden výtisk zdarma. **Místo vydání:** Městský úřad Příbram, Odbor komunikace a cestovního ruchu, Příbram I, Tyršova 108, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@pribram.eu. **Příjem inzerce:** Odbor komunikace a cestovního ruchu, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@pribram.eu. Za věcnou správnost článků odpovídají autoři. **Redakční rada:** Jan Konvalinka, Vladimír Karpíšek, Miroslav Peterka, Zuzana Kučerová, Eva Švehlová, Jaroslav Hodrment. **Šéfredaktor:** Stanislav D. Břeň. **Redakční uzávěrka** je první den předchozího měsíce. Další zprávy radnice na pribram.eu, kahan.pribram.eu nebo facebook.com/mestskyuradpribram. Distribuce tohoto čísla probíhá od 29. listopadu do 5. prosince 2022. Foto na titulní straně: Shutterstock

Benefice se skladbami Petra Nováka

Benefiční koncert pro malého Káju uvádí skupina Petr Novák revival 15. prosince od 17.00 ve sboru Mistra Jakoubka ze Stříbra na Březových Horách. Koncertem v kostele pár dní před Vánoce vám chceme přinést radost z hudby a zpěvu, a přitom pomoci jednomu klukovi, který při narození neměl tolik štěstí a potřebuje několikrát v měsíci jezdit na rehabilitační léčbu, která je dost nákladná. A tak chceme z výtežku tohoto koncertu, tedy všemi penězi, které se v kostele podaří vybrat, pomoci sléčbou malého Káji jeho rodičům. Těšit se můžete na hudební zážitek nejen s písněmi Petra Nováka.

■ Miroslav Rojlik

Vánoční zpěvy Evropy

Ve čtvrtek 15. prosince v 19.00 se ve Waldorfské škole Příbram (Hornická 327) koná koncert nazvaný Vánoční zpěvy Evropy se soubory Chairé Příbram a Codex Temporis. Vstupné činí 150 korun v předprodeji na prodejních místech města a webu Divadla A. Dvořáka Příbram a 180 korun v místě konání koncertu. Soubor Chairé Příbram působící více než 20 let na české hudební scéně oživuje anonymní lidovou píseň gotiky, renesance, baroka a klasicismu. V podání s komorním pěveckým souborem Codex Temporis si vyslechnete klasické české a evropské vánoční písně, koledy a výběr z cyklu písní Loutny české Adama Michny z Otřadovic.

Drtikol ve virtuální realitě

V prosinci čeká návštěvníky virtuální reality překvapení. „Začínáme prezentovat pilotní model příbramského ateliéru Františka Drtikola ve 3D. Podle dobových plánů a fotografií ho volně vytvořil digitální designer, sochař a architekt Vojtěch Radakulan,“ informoval ředitel příbramské galerie Jan Freiberg. Digitální maketu ateliéru, který v Příbrami František Drtikol provozoval na začátku 20. století, si můžete prohlédnout za pomoci brýlí HTC Vive.

Volba prezidenta republiky

V roce 2023 se v níže uvedených termínech bude konat volba prezidenta republiky: první kolo dne 13. a 14. ledna 2023; případné druhé kolo 27. a 28. ledna 2023. Městský úřad Příbram žádá občany o zřetelné označení doručovacích schránek, aby bylo možné řádně vhodit hlasovací lístky. V případě, že hlasovací lístky ve své schránce nenajdete, bude k dispozici ve volební místnosti. Pro druhé kolo volby se hlasovací lístky neroznášejí do doručovacích schránek, jsou k dispozici pouze ve volební místnosti.

Noví členové výborů

Zastupitelé zřídili finanční výbor a kontrolní výbor zastupitelstva. Každý má sedm členů včetně jednoho předsedy. Za každý politický subjekt v zastupitelstvu bylo možné podat návrh na předsedu, resp. člena. Předsedou finančního výboru byl zvolen Martin Buršík, členy jsou Karel Nekolný, Monika Petrová, Alena Smejkalová, Marek Školoud, Josef Šášek, Jan Poskočil. Předsedkyní kontrolního výboru byla zvolena Petra Novotná, členy jsou Dagmar Říhová, Tomáš Mígl, Markéta Škodová, Samir Poul, Josef Strejc. Sedmý člen nebyl zvolen.

„Civilky“ v Příbrami

Příbramské komunitní centrum letos nabídlo rehabilitační, vzdělávací a společenské aktivity svým členům a široké veřejnosti. Návštěvníci centra, převážně seniorského věku, se těchto akcí mohli zúčastnit celoročně, získat nové informace, podněty a mnohdy také navázat nová přátelství. „Centrum se soustředí na zvýšení psychické a fyzické kondice, snížení bariér, čímž rozvíjí samostatnost a sebevědomí svých členů. Ti jsou prostřednictvím aktivit motivováni k vyšší zdravotní gramotnosti, zájmu o prevenci, a upevňují tak svou právoplatnou pozici ve společnosti, necítí se být z ní vyloučení. Na komunitní centrum se můžou obrátit její členové, zájemci o členství, ale také rodiny seniorů a pacientů postižených civilizačními chorobami,“ uvedla Martina Křtěnová z pražské centrály zapsaného spolku Svaz postižených civilizačními chorobami v ČR. Příbramské komunitní centrum vede Alena Kasíková. Více informací získáte na webu civilky.cz/kc-pribram nebo e-mailu kom.centrum-pribram@seznam.cz.

Jubilejní ročník kurzu bruslení

Ve školním roce 2022/23 zahajuje Veřejná Sportovní akademie 10. ročník kurzu bruslení pro mateřské a základní školy na zimním stadionu v Příbrami. Kurz začíná 9. ledna 2023, cena jedné 50minutové lekce je 80 korun. V ceně je pronájem ledové plochy a tři trenéři. Přibližný počet žáků na ledě je 40-50 (dvě třídy). Kurz je určen pro děti z mateřských škol a 1. stupně základních škol a probíhá ve všední dny v dopoledních hodinách od 8.30 do 12.10 podle počtu přihlášených tříd.

Uzavření pediatrické ordinace

Dětská a dorostová lékařka Naděžda Kupková oznámila, že k 31. prosinci letošního roku ukončí činnost, a to bez nástupce. Pokud si pacienti najdou do konce roku nového lékaře, bude jim na jeho žádost předána lékařská dokumentace. Pokud k registraci nedojde, zdravotní dokumentaci převeze dětské oddělení Oblastní nemocnice Příbram do 10 dnů od ukončení činnosti.

Senioři ze Senior Pointu se na pozvání senátora za obvod Příbram Petra Štěpánka zúčastnili prohlídky Senátu ČR.

Oprava autobusových zastávek na náměstí 17. listopadu

Od 22. listopadu není zhruba dva týdny obsluhována autobusová zastávka „Příbram, sídl. Politických vězňů“ (směr centrum). Po dokončení opravy povrchu a zavedení obsluhy zastávky se uzavře na dalších 14 dní autobusová zastávka v opačném směru s názvem „Příbram, sídl. nám. 17. listopadu“. Obě autobusové zastávky nebudou mít po celou dobu oprav vyhrazené náhradní místo, a to s ohledem na bezpečnost silničního provozu v dané lokalitě.

DOMY U ORLICKÉ PŘEHRADY

Bor a Klenovice

Tel.:
777 770 133

OIR DOMY

www.oirdomy.cz

Region
Český rozhlas

20 LET S VÁMI

Více rádia

ŠTEPÁN
MAREŠ

100.0 FM | R-REGION

Samet na školách

Do letošního ročníku projektu Samet na školách se ve Středočeském kraji zapojilo celkem 15 škol. Druhým rokem pořádalo na své škole festival u příležitosti oslav sametové revoluce také Gymnázium Příbram. Kromě vzdělávacího programu ve formě přednášek a workshopů odborníky studenti celou školu slavnostně vyzdobili a společně si zazpívali písně Karla Kryla. „Letošního ročníku se chopil nový organizační tým, protože my už jsme ze školy odešli. A dopadlo to výborně, máme radost z toho, že se z festivalu stala tradice,“ řekla Matylda Hofschnaidrová, ambasadorka projektu Samet na školách. V kraji se zapojilo také několik základních škol včetně příbramské ZŠ 28. října.

Odměny neuvolněným zastupitelům

Zastupitelstvo města na svém listopadovém zasedání stanovilo výši měsíčních odměn neuvolněným členům zastupitelstva za výkon funkce takto: člen rady - 10 274 korun; předseda výboru či komise - 5137 korun; člen výboru či komise - 4281 korun, člen zastupitelstva bez dalších funkcí - 2569 korun. V případě souběhu výkonu více funkcí neuvolněných členů zastupitelstva města se stanovuje odměna jako souhrn odměn za dvě různé funkce s nejvyšší odměnou stanovenou zastupitelstvem města. Odměna bude poskytována s účinností od 7. listopadu 2022.

Výčep a Axial v Junioru

Koncertní sezonu Junior klubu v letošním roce ukončí 16. prosince koncert dvou příbramských kapel Axial a Výčep, které k sobě mají žánrově velmi blízko. Dveře Junior klubu se pro návštěvníky otevrou ve 20.00 a lístky jsou stále v předprodeji na Ticketportalu. „Již nyní se připravuje program na rok 2023 a těšit se můžete na nová i tradiční jména, přednášky, stand-up, pohádky pro nejmenší či besedy,“ uvedl vedoucí Městského kulturního centra Vlastimil Ševr.

inzerce

30 let
1992 - 2022

Přidej se k nám !!!

Perspektivní práce v ryze české rodinné firmě

NÁBOROVÝ PŘÍSPĚVEK

50 000 Kč

PRO NOVÉ ZAMĚSTNANCE, KTERÍ NASTOUPÍ NA POZICI SEŘIZOVAČ GALVANICKÉ LINKY

VOLNÉ PRACOVNÍ POZICE

- OBSLUHA GALVANICKÉ LINKY
- SEŘIZOVAČ GALVANICKÉ LINKY

VÍCE INFORMACÍ NA

 +420 777 748 186

 PERSONALISTA01@CVP-GALVANIKA.CZ

 WWW.CVP-GALVANIKA.CZ/KARIERA

 K PODLEŠÍ 550 PŘÍBRAM (AREÁL P.P.P.)

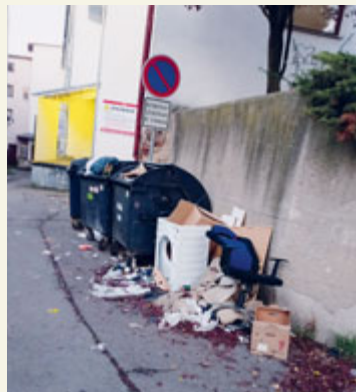
„VÁŠ VÝROBEK + NAŠE POVRCHOVÁ ÚPRAVA = SPOLEČNÝ ÚSPĚCH“

Městský kalendář jako dárek

Městské informační centrum v Pražské ulici rozšířilo sortiment prodávaných suvenýrů, které můžete využít jako vánoční dárek. Nyní jsou v nabídce tričky s nápisy *Zdar bůh!, Jsem svatoušek a Hrd z Brd*. Centrum nabízí i městský kalendář pro příští rok, který obsahuje snímky fotografa a pilota létajícího paraglidu Jiřího Jirouška. Fotografie z výšky nabízejí možnost prohlédnout si krásy Příbrami a okolí z ptáčích perspektiv.

Odpad, který se nevejde do popelnic, patří do sběrného dvora

Poslední dobou se na některých místech v Příbrami pravidelně objevují hromady odpadků, které se nevejdou a rozhodně nepatří do popelnic a kontejnerů. Pokud potřebujete vyhodit něco, co se nevejde do běžné nádoby na odpad (starý koberec, elektrospotřebič, pneumatika, ale i například kompost, listí větve...), přivezte to právě do sběrného dvora. Sběrný dvůr je v provozu na adrese Příbram I, Mlynářská ul., s provozní dobou Po-Pá

9.00–17.00 a So 9.00–13.00. Další informace naleznete na webu ts-pb.cz. Buďme ohleduplní a zároveň si všimněme svého okolí. Když uvidíte někoho, kdo si dělá vlastní skládku ve městě, nebojte se vše zdokumentovat a ihned volejte linku 156 Městské policie.

■ Vladimír Karpíšek
1. místostarosta města Příbram

■ Aktuality zpracoval: Stanislav D. Břeň

PŘÍBRAM

KAPACITA
OMEZENÁ

vstupné:
70 Kč

Predprodej
na zimním
stadionu
od 10. 11.

✓ 18:30

Ohnostroj
Pekelný kocar

2. 12. 22
15:30 - 18:30

Certovský Pekelný Novák

Snědl jsem
všechny
háčky
a čárky
HA HA

highway to hell

Mikuláška nadílka

gulas
a burty

kde:
Areal
Nový
rybník

Pro děti
i dospělé

certi, knize pekeli,
program pro děti, tvorivé dílničky, rozsvícení stromu,
vanocní trh, hudební vystoupení, fotokoutky ...

Pořádá:

SPORTOVNÍ ZAŘÍZENÍ
MĚSTA PŘÍBRAM

Partneři:

CENTRUM SOCIÁLNÍCH
A ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB
MĚSTA PŘÍBRAM

ZEMAN
maso-uzeniny

PEKÁRNA A CUKRÁRNA
HOŘOVICE

změna programu je vyhrazena

inzerce

Co vás čeká o adventu a Vánocích

Pokud si lidé před svátky přejí „bohatého Ježíška“, pak z pohledu kulturních nebo společenských akcí nemusí čekat až do Vánoc. Mnoho příbramských organizací a institucí připravilo pestrou nabídku, a tak advent i Vánoce můžete strávit téměř každý den na jiné „adrese“ a nějaké zajímavé akci.

Příbramský advent začíná tradičně rozsvícením vánočního stromu na náměstí T. G. Masaryka.

Foto: Luboš Toman

V čase, kdy čtete tento Kahan, máte na svém adventním svícnu pravděpodobně už zapálenou první svíci. A je (snad) úspěšně za námi zahájení adventu, které bylo plánováno na neděli 27. listopadu na náměstí T. G. Masaryka. Hlavními taháky byly Aneta Langerová a samozřejmě slavnostní rozsvícení vánočního stromu.

ADVENTNÍ PUTOVÁNÍ PO PŘÍBRAMI

Program pro každou adventní neděli v jednotlivých částech města připravilo Městské kulturní centrum. Bronzovou neděli si tak vychutnáte 4. prosince na Březových Horách. Na náměstí J. A. Alise zahrají už odpoledne The Schunky, poté můžete zavítat do kostela sv. Vojtěcha na vystoupení pěveckého sboru Krásky. Následně opět venku na náměstí bude podvečerní hodinka patřit Petru Vašinovi a Míše Mádlové. O stříbrné neděli se zájemci přenesou na další významný příbramský „kopec“. Na Svaté Hoře vystoupí Příbramská filharmonie a poté se představí Žalman & spol. Vrchol letošního předvánočního programu v podání města je plánován na náměstí 17. listopadu. O zlaté neděli 18. prosince přivítají návštěvníky Jan Smigtmator a ZUŠ Antonína Dvořáka. Chystá se také ledová show a pro nejmenší vánoční pohádka Velká dobrodružství malého brouka.

Během adventu se můžete těšit také na trhy a vánoční občerstvení. „Pevné adventní prodejní stánky na náměstí 17. listopadu i u stromčku na náměstí T. G. Masaryka fungují letos nejen během adventu, ale i mezi svátky a na Silvestra. Jsou tedy ideálním občerstvovacím cílem zimních procházek,“ informoval Vlastimil Ševr,

vedoucí Městského kulturního centra. Běžně je otevřeno maximálně do 20.00, na Silvestra pak ještě hodinu po půlnoci.

ČERTOVSKY SI ZAŘÁDIT

Předvánoční program připravila také Sportovní zařízení města Příbram. Tradiční akce Čertovsky pekelný Novák se uskuteční 2. prosince od 15.30 do 18.30. „Program je bohatý - čerti, pekelný kočár, peklo, fotokoutky, pódiový program pro děti, tvořivé dílničky, hudební vystoupení, vánoční trh, guláš a burty, mikulášská nadílka, či ohňostroji,“ řekla mluvčí SZM Miroslava Kozohorská. Jednotné vstupné činí 70 korun.

JAK PROŽÍVALI VÁNOCE HORNÍCI

Bohatý program chystá každoročně i Hornické muzeum Příbram. Od pátku 2. prosince do neděle 8. ledna mohou zájemci o místní tradice zavítat na výstavu Příbramské betlémy, kterou Hornické muzeum Příbram ve spolupráci se spolkem Příbramští betlémaři představuje v Galerii Františka Drtíkova. „Výstava nabídne ke zhlédnutí historické betlémy z příbramského regionu,“ sdělila mluvčí muzea Stanislava Moravcová. V sobotu 3. prosince se od 18.00 v cýchovně dolu Anna koná adventní koncert sborů Arytmie Praha a Gambale, při kterém vystoupí i skupina Elthin interpretující středověkou hudbu.

O víkendu 10. a 11. prosince vyrazí zájemci o místní tradice do hornického domku na Březových Horách, který bude prosycen vánoční atmosférou. „Vánoce v hornickém domku jsou

oblíbenou akcí, která návštěvníky příjemně naladí díky všudypřítomné vůni pečiva, tradiční výzdobě nebo lidovým písním a koledám. Kromě toho mohou nahlédnout pod ruce šikovným řemeslníkům a původní vánoční zvyky a další rukodělnou tvorbu si mohou sami také vyzkoušet. Vžijí se tak do atmosféry doby před sto a více lety, kdy se hornická rodina chystala na příchod Vánoc,“ informovala Stanislava Moravcová.

V areálu dolu Anna se bude 10.-11. prosince konat Štědrovečerní síchtu v Prokopské štolě, která návštěvníkům přiblíží, jak vypadal hornický pracovní Štědrý den. Nebude chybět jízda důlním vláčkem a nadílka v podzemí za zpěvu koled. Štědrovečerní síchtu i Vánoce v hornickém domku budou probíhat od 10.00 do 17.00.

Na Březových Horách začala už před adventem akce Hornický Mikuláš, která se koná téměř 30 let a svým významem překročila hranice města i regionu. Vždy od druhé poloviny listopadu do začátku prosince ji pořádá Spolek Prokop Příbram. Letos se koná do 5. prosince pro rodiče s dětmi a do 6. prosince se představení konají pro školy nebo cestovní kanceláře. V čase přípravy tohoto vydání Kahanu byly volné ještě některé termíny, v případě zájmu je můžete ověřit na webu spolek-prokop-pb.cz.

NABÍTÝ PŘEDVÁNOČNÍ PROGRAM DIVADLA

Bohatý program přichystalo i Divadlo A. Dvořáka. O bronzové neděli je možné navštívit Mikulášskou show. Jde o vánoční animační show pro děti s Honzou Ladrrou, Myšákem Edou a princeznou Týnkou. Program bude plný kouzel a vánočních písniček a každé dítě dostane od Mikuláše dárek.

Týden nato program cílí opět na děti, a to ve formě tradičních a hojně navštěvovaných Vánoc v divadle. Celodenní program zahrnuje vánoční tvoření, koledy, divadelní i filmové pohádky (Anděl Páně 2, Mimoni 2: Padouch přichází), fotografování s anděly, vánoční jarmark, výstavu betlémů, prodej sladkovodních ryb a kupu dávků pod stromčkem. „Součástí bude i vánoční vesnička Skřítkov. Těší se na vás Sněhová královna, Ledový muž, sněhulák a další,“ zve ředitel divadla Petr Bednář. Jednotné vstupné činí 90 korun.

Jste-li už odrostlejší a nedočkaví a chcete-li si „stříhnout“ Silvestra nanečisto, pak do divadla zavítejte v pátek 30. prosince. Akce stejnojmenného názvu s přídomkem Pánové, hodte se do gala nabídně skupinu Rhythmic, která zahraje k tanci i poslechu. Večerem provedou Jiří Dohnal, Lenka Peške a Tomáš Kadlec. Od 22.00 si vychutnáte raut a od půlnoci diskotéku. Vstupné v předprodeji je 650 korun, od 17. prosince pak 700 korun.

Vedle programů, který připravuje Divadlo A. Dvořáka, budou velká i malá scéna svědky mnoha dalších vystoupení v rámci pronájmů. Představí se např. Ginevra, Příbramský Big

Band, Příbramská filharmonie či Vepřekův smíšený sbor (více v příloženém přehledu akcí). V kině se budou před Vánoci také promítat pohádky a v rámci cyklu Mezi svátky... můžete 27. až 30. prosince přijít hned na několik projekcí fantasy filmů, českých komedií nebo 3D

pohádek (úplný rozpis v Kalendáři akcí v závěru tohoto zpravodaje).

DARUJTE KNIHU

Na Vánoce se připravila také Knihovna Jana Drdy. Opět po roce byl „aktivován“ Knižní strom

přání. „Udělejte radost dětem z Dětského domova v Solenicích. V knihovně najdete už teď stro-meček s obálkami, ve kterých jsou dětská knižní přání, a vy jim je můžete splnit. Knihu nalezenou v přáníčku po zakoupení doneste do 7. prosince 2022 na Ústřední půjčovnu pro dospělé. My kni-

Adventní, vánoční a novoroční program

1. PROSINCE

Vánoční Drdík, Knihovna Jana Drdy
Rozsvícení vánočního stromu, Zdaboř, Tábořská (17.00)

2. PROSINCE

Čertovsky pekelný Novák, Nový rybník (15.30-18.30)

2. PROSINCE – 8. LEDNA

Příbramské betlémy, Galerie Františka Drtikola (9.00-17.00; výjimky: 24. a 31. prosince zavřeno, 1. ledna 13.00-17.00)

3. PROSINCE

Roráty - zpěvy doby adventní, Svatá Hora (6.00)
Farmářské trhy, Dvořákovo nábřeží (8.00-12.00)
Adventní koncert - sbory Arytmie Praha a Gambale a skupina Elthin; Hornické muzeum Příbram, důl Anna (18.00)

4. PROSINCE

Bronzová adventní neděle, náměstí J. A. Alise (15.15: The Schunky, 16.00: Krásky - pěvecký sbor v kostele sv. Vojtěcha, 17.00: Petr Vašina & Míša Mádlová)
Mikulášská show, Divadlo A. Dvořáka Příbram (16.00)

DO 5. PROSINCE

Hornický Mikuláš 2022, Březové Hory

7. PROSINCE

Paní Zima - ZUŠ, Příbram I, nám. T.G.M. 155, Divadlo A. Dvořáka (17.00)
Adventní advent - Magnificat, Svatá Hora (19.00)

8. PROSINCE

Vánoční tvoření - textilní techniky, Senior Point Příbram

10. PROSINCE

Roráty - zpěvy doby adventní, Svatá Hora (6.00)
Vánoce v hornickém domku, Hornické muzeum Příbram, hornický domek (10.00-17.00)
Štědrovečerní šichta v Prokopské štolě, Hornické muzeum Příbram, důl Anna (10.00-17.00)

11. PROSINCE

Vánoce v hornickém domku, Hornické muzeum Příbram, hornický domek (10.00-17.00)

Štědrovečerní šichta v Prokopské štolě, Hornické muzeum Příbram, důl Anna (10.00-17.00)

11. PROSINCE

Stříbrná adventní neděle, Svatá Hora (15.15: Příbramská filharmonie, 16.30: Žalman & spol.)
Vánoce v divadle, Divadlo A. Dvořáka Příbram (10.00-17.00)

12. PROSINCE

Vánoční koncert ZŠ 28. října, Divadlo A. Dvořáka (16.30)
Vánoční večírek Fit Senioru Příbram, Pivovar Podlesí (14.00)

13. PROSINCE

Vánoční turnaj v bowlingu, Senior Point Příbram

14. PROSINCE

Advent v knihovně, Knihovna Jana Drdy (13.00-17.00)
Adventní koncert ZUŠ Příbram 1 (17.00)
Adventní advent - Dyškanti, Svatá Hora (19.00)

15. PROSINCE

Vánoční zpěvy Evropy - Chairé, Codex Temporis, Waldorfská škola Příbram (19.00)

16. PROSINCE

Česká mše vánoční - Příbramská filharmonie, Vepřekův smíšený sbor, Divadlo A. Dvořáka (19.00)

17. PROSINCE

Roráty - zpěvy doby adventní, Svatá Hora (6.00)
Farmářské trhy, Dvořákovo nábřeží (8.00-12.00)
Vánoční závod ve sportovní gymnastice, Sokolovna (8.00-18.00)

18. PROSINCE

Zlatá adventní neděle, náměstí 17. listopadu (15.15: Pohádka: Velká dobrodružství Malého brouka, 16.00: Koncert Jana Smigmatora, 16.45: Ledová show - Betlém, 17.00: ZUŠ Antonína Dvořáka - pěvecký sbor)
Kočovné Vánoce s Ginevrou a jejími hosty, Divadlo A. Dvořáka (19.00)

19. PROSINCE

Kočovné Vánoce s Ginevrou a jejími hosty, Divadlo A. Dvořáka (19.00)

20. PROSINCE

Dárek na poslední chvíli - tvořivé odpoledne, Dům dětí a mládeže (16.00-17.30)

Kočovné Vánoce s Ginevrou a jejími hosty, Divadlo A. Dvořáka (19.00)

21. PROSINCE

Vánoční Makovička - kognitivní trénink, Fit Senior (10.00)
Adventní advent - Blahoslavenství, Svatá Hora (19.00)

22. PROSINCE

Vernisáž výstavy betlémů, Svatá Hora (16.00)
Vánoční koncert Příbramského Big Bandu (+ dětský sbor Canzonetta), Divadlo A. Dvořáka (19.00)
Přinesení betlémského světla, Svatá Hora (18.00)
Předvánoční zpívání, Svatá Hora, sklepení (18.00)

23. PROSINCE

Vánoční koncert Příbramského Big Bandu (+ dětský sbor Canzonetta), Divadlo A. Dvořáka (19.00)

24. PROSINCE

Roráty - zpěvy doby adventní, Svatá Hora (6.00)
„Půlnoční“ s Rybovou mší, Svatá Hora (16.00)
Štědrovečerní zpívání, kostel sv. Vojtěcha (17.00)

25. PROSINCE

Zpívání u jeslíček, Svatá Hora (14.00)

26. PROSINCE

Vánoční koncert Matice Svatohorské, Svatá Hora (18.00)
Zpívání u jeslíček, Svatá Hora (14.00)

30. PROSINCE

Silvestr nanečisto, Divadlo A. Dvořáka (20.00)

31. PROSINCE

Zakončení občanského roku mší svatou, Svatá Hora (22.30)

1. LEDNA

Zpívání u jeslíček, Svatá Hora (14.00)

5. LEDNA

Tříkrálový koncert, Svatá Hora (18.00)
Zahájení Tříkrálové sbírky

6. LEDNA

Tříkrálový průvod, nám. T. G. Masaryka

HLAVNÍ TÉMA

hy zabalíme a bezpečně doručíme,“ popisuje vedení knihovny význam i postup akce.

Na 1. prosince je pro děti od pěti let a jejich rodiče připraveno setkání Vánoční Drdík, které se koná v pobočce Škola (ZŠ Školní). Ve středu 14. prosince odpoledne se uskuteční Advent v knihovně (nám. T. G. Masaryka), který zahrnuje předvánoční punč, soutěžní turnaj, zdobení a mlsání či prodej knih.

NA BETLÉMY DO GALERIE

Vánoční výstavu historických i současných betlémů z příbramského hornického regionu pořádá Hornické muzeum Příbram ve spolupráci se Spolkem Příbramští betlémáři v prostorách Galerie Františka Drtikola.

Mezi nejvýznamnější vystavené celky patří rozsáhlý příbramský Bartošův betlém z konce 19. století a dva o něco mladší betlémy z dílny profesionálního příbramského řezbáře Antonína Smetáka. „Vystaven bude i Sýkorův betlém s králickými figurkami, ve kterém pozorný divák může nalézt historickou podobu milínských radnice, nebo sto let starý sádrový betlém vytvořený horníkem Václavem Bálkem podle nesmírně populárního vystřihovacího betlému Mikoláše Alše,“ upozornila kurátorka Klára Posekaná. Dalšími zajímavými historickými betlémy přispěje ze své bohaté sbírky dlouholetý partner těchto výstav, Spolek Příbramští betlémáři. Na výstavě je možné zakoupit tematické upo-

mínkové předměty včetně papírových betlémů. Vánoční stromky dodaly Vojenské lesy a statky ČR, divize Hořovice.

NA DUCHOVNÍ VLNĚ

Betlémy budou k vidění rovněž na Svaté Hoře. Již tradiční výstava Spolku Příbramských betlémářů ve spolupráci se Svatou Horou se v Mníšecké kapli koná od 23. prosince do 1. ledna. Vernisáž bude 22. prosince v 16.00. Od 24. prosince až do Hromnic (2. února) si můžete prohlédnout Svatohorský betlém, vystavovaný v bazilice v boční kapli sv. Ignáce. Tvoří jej pouze několik let staré, ručně vyřezávané dřevěné figurky, které měří asi 40 centimetrů. Základ jeslí vyřezal po roce 1998 Jan Ježek, v řezbářském díle pokračuje Bedřich Šilar. Betlém se díky donátorům stále rozrůstá – zájemci si mohou objednat zhotovení figury a do betlému ji věnovat.

Během adventu můžete na Svaté Hoře dále navštívit cyklus koncertů se skutečně adventní hudbou Adventní advent, které se konají čtyři adventní středy: 30. listopadu (už se konal), 7., 14. a 21. prosince od 19.00. Na programu jsou gregoriánské zpěvy a varhanní hudba na motivy Mariína chvalo zpěvu, vícehlasé adventní zpěvy 15. a 16. století nebo hudba na biblické texty.

Tímto ovšem hudba na Svaté Hoře nekončí. V sobotu 22. prosince se koná Předvánoční zpívání, kdy ve sklepení zahraje a zazpívá sku-

pina Náhodná sešlost. Na Svatou Horu můžete vyrazit také o Štědrém dnu na „Půlnoční“, která ale začíná už v 16.00. Zazní Rybova mše, zpívají členové příbramských pěveckých sborů. Zpívání u jeslíček se uskuteční o vánočních svátcích a na Nový rok vždy ve 14.00. O sobotách 3., 10., 17. a 24. prosince vždy od 6.00 můžete zavítat na roráty – s radostnými starobylými zpěvy doby adventní. Hrají a zpívají Svatohorští literáti. Na 2. svátek vánoční se koná Vánoční koncert Matice Svatohorské s koledami a vánoční varhanní hudbou. Účinkují R. Janál (baryton), J. Tůma (varhany) a P. Šmolík (varhanní pozitiv). Vyvrcholením vánočního a novoročního nejen hudebního programu na Svaté Hoře bude Tříkrálový koncert, na němž 5. ledna v 18.00 vystoupí Vepřekův smíšený sbor. Akce se uskuteční ve spolupráci s Charitou Příbram a odstartuje se tím Tříkrálová sbírka.

Z přehledu vyplývá, že program je opravdu bohatý. Pokud byste si přesto nevybrali, můžete advent strávit nad dopisy Ježíškovi. Ježíškova pošta totiž opět funguje a jeho červená schránka se nachází na náměstí 17. listopadu.

■ Stanislav D. Břeň

inzerce

Bud'te vidět. Za snížené viditelnosti jsou nutné reflexní prvky

S příchodem sychravého období plného mlhavého počasí a v souvislosti s úbytkem denního světla se policisté zaměřují na viditelnost účastníků silničního provozu. Příčinou mnoha tragických nehod je právě nedostatečná viditelnost. Chodci jsou spolu s cyklisty ti nejzranitelnější, oni sami by však měli mít především zodpovědný přístup při pohybu po komunikacích.

Pro chodce platí povinnost nosit reflexní prvky, pokud se pohybují za snížené viditelnosti mimo obec podél okraje vozovky, kde není veřejné osvětlení. Foto: StockstudioX

Chodci mohou svou viditelnost zvýšit světelným oblečením doplněným o reflexní prvky. Nejpoužívanější z nich jsou reflexní pásy, jejich výhodou je rychlé a snadné použití. Modré oblečení je zpozorovatelné pouze na 18 metrů, reflexní prvky až na 200 metrů. Při rychlosti 75 km/h potřebuje řidič asi 30 metrů na to, aby zareagoval a stihl se jdoucí osobě vyhnout.

Od února roku 2016 platí pro chodce povinnost nosit reflexní prvky, pokud se pohybují za snížené viditelnosti mimo obec podél okraje vozovky, kde není veřejné osvětlení. Prvek by měl být dobře viditelný zepředu i zezadu pro

ostatní účastníky silničního provozu. Doporučuje se ho umístit na nejvíce pohyblivou část těla směrem do vozovky, tudíž na pravou stranu, např. ke konci rukávů, blízko ke kolenům. V případě porušení hrozí za tento přestupek na místě pokuta až 2000 korun.

I cyklisté musí dbát na svou bezpečnost. Na jízdním kole mají mít přední odrazku bílé barvy, zadní odrazku červené barvy, oranžové odrazky na pedálech a na paprscích kol, za snížené viditelnosti navíc přední světlomet svítící bíle a zadní svítící červeně. Reflexní prvky jsou vhodným doplňkem také pro cyklisty, trh nabízí

širokou škálu sportovního oblečení z reflexních materiálů.

Rizika spojená se sníženou viditelností by si měli uvědomovat i řidiči motorových vozidel, zejména jde o používání mlhových světel. Velká část motoristů neví, kdy je mají používat a někteří ani nevědí, kde se v autech zapínají. Zadní světla do mlhy musí řidiči za mlhy, sněžení či hustého deště užít vždy, jsou povinná. Slouží k tomu, aby byli dobře viditelní pro ostatní účastníky provozu. Přední světla do mlhy jsou pouze dobrovolná, pomáhají prosvítit cestu. Mlhovky se používají za podmínek, které nás donutí snížit rychlost, jsme v prostoru dezorientovaní, špatně rozeznáváme osoby a vozidla apod. Nesmíme ale také zapomínat, že mlhová světla velice oslňují, pokud např. stojíme v koloně, pak je vypínáme.

Na cestách může motoristy potkat i nemilá věc v podobě technické závady nebo dopravní nehody. V případě vystoupení z vozu si musí obléknout reflexní vestu, která je ze zákona povinnou výbavou. Měli by ji mít po ruce, a ne v zavazadlovém prostoru. Není od věci doplnit automobil více vestami určenými i pro spolujezdce.

■ **Monika Schindlová**
Policie ČR Příbram

Pozor na zimní jízdu

Pro mnohé řidiče není jednoduché zvládnout jízdu na zledovatělé a zasněžené vozovce. V zimním nečase se automobil chová úplně jinak, než je tomu v létě. Více hrozí smyk a také se prodlužuje brzdná dráha. Těmto rizikům je potřeba přizpůsobit styl jízdy. Šoféři by měli jezdit pomaleji, harmonicky a plynule, plně se věnovat řízení a soustředit se hlavně při brzdění a zatáčení. I lehké sešlápnutí brzdy může být nebezpečné, když není před vozidlem dostatek místa, proto je nutné dodržovat bezpečné rozestupy. Na mokré vozovce měl být rozstup mezi vozy třikrát větší než na suché silnici.

Samozřejmostí je použití zimních pneumatik s dostatečnou hloubkou dezénu, a to minimálně 4 mm, mají lepší stabilitu při průjezdu zatáčkou a poskytují maximální přilnavost. Zimní pneumatiky jsou povinné od začátku listopadu do konce března, pokud se na silnici nachází souvislá vrstva sněhu, ledu či námrazy nebo lze vzhledem k povětrnostním podmínkám předpokládat, že se během jízdy může na vozovce sníh a led vyskytnout. V případě nesplnění této povinnosti hrozí motoristům pokuta ve správním řízení ve výši 1500 až 2500 korun nebo příkaz na místě do 2000 korun.

Vánoce mají být rozzářené

Po dvou letech pandemie nebyl klidný ani letošní rok. V bilančním rozhovoru to potvrzuje staronový příbramský starosta Jan Konvalinka. A na začátku adventu vyzývá: „Podívejme se nazpět za uplynulým rokem a zkusme si položit otázku, zda jsme byli dobrými lidmi. Zda jsme vždy a za všech okolností přáli druhým to nejlepší, zda jsme nezáviděli, nebyli zákešní, nemysleli jen sami na sebe a na svůj prospěch.“

Příbramský starosta Jan Konvalinka.

Foto: Martin Andrlé

ZDÁ SE, ŽE KAŽDÝ Z POSLEDNÍCH ROKŮ PŘINÁŠÍ NĚJAKÉ VÝZNAMNÉ CELOSPOLEČENSKÉ PŘEKVAPENÍ, PROVÁZENÉ POTÍŽEMI PRO ZNAČNOU ČÁST POPULACE. JAK BYSTE CHARAKTERIZOVAL ROK 2022 Z POHLEDU ČESKÉ REPUBLIKY? A ČÍM LETOS ŽILA PŘÍBRAM SAMOTNÁ?

Byl to další mimořádný rok plný překvapení. Už už jsme se těšili z toho, že odeznívá pandemie covidu, a přišla válka na Ukrajině následovaná ekonomickou a energetickou krizí. Celkově byly ty uplynulé roky, slušně řečeno, takové divné. Ve společnosti si všechny ty komplikace vybraly svou daň v podobě všeobecné deprese a „blbé nálady“. Někdy mám takový pocit, že strach a obavy z budoucnosti se staly novou normou. A to rozhodně není dobře. Byť povahou melancholik, věřím, že se i tato stávající situace nechá překonat a nastane doba, kdy se nebudeme bát pustit si večerní zprávy, aniž bychom se dozvíдали samé příšernosti.

PŘED NĚKOLIKA TÝDNY SE USKUTEČNILY KOMUNÁLNÍ VOLBY, KTERÉ DO PŘÍBRAMSKÉHO ZASTUPITELSTVA VYNESLY

NOVÉ ZASTUPITELE A ZASTUPITELKY. VY JSTE BYL OPĚT ZVOLEN STAROSTOU. JAKÉ ÚKOLY ČEKÁJÍ NA PŘÍBRAM V ROCE 2023?

Jsou to hlavně nastartované věci z dřívějšíka. Je před námi mnoho důležitých projektů, které se musí posunout. Čeká nás zkapacitnění čistírn odpadních vod a také rekonstrukce aquaparku, k tomu rozšíření kanalizace do Kozičína nebo parkovací dům a mnoho dalších větších i menších investičních akcí. Budeme také muset změnit způsob přemýšlení nad energiemi, jejich využitím a spotřebou. Ekonomika města dozná změn, neboť pomalu, ale jistě přichází doba, kdy se zásoby peněz budou ztenčovat. Nedělám si iluze o tom, že by stát města a obce jakýmkoliv způsobem chránil před dopady ekonomických turbulencí, s tím si budeme muset poradit sami.

A MÁTE PŘEDSTAVU, CO JE PRO PŘÍBRAM DŮLEŽITÉ AŽ DO ŘÁDNÉHO KONCE MANDÁTU TOHOTO ZASTUPITELSTVA, TEDY DO ROKU 2026?

Jednoznačně je to pokračovat v trendu postupného zlepšování životních podmínek ve městě. Jako klíčové vidím investice do infra-

struktury, do vodovodu, kanalizace, do udržitelných řešení v oblasti správy budov. Rozhodně je důležité, aby město i nadále žilo kulturou, zábavou a sportem. Trochu se bojím, aby nedocházelo ke snahám o vymýšlení už vymyšleného a prosazování nesystémových nápadů. Tady mám na mysli třeba znovu se objevující výroky o přehodnocení rekonstrukce aquaparku a podobně.

REPREZENTUJETE HNUTÍ ANO A DO OTEVŘENÉ KOALICE NA MĚSTĚ JSTE VSTOUPILI S ODS. OBĚ STRANY JSOU NA CELOREPUBLIKOVÉ, ALE MNOHDY I NA KRAJSKÉ ÚROVNI NESMIŘITELNÍMI SOUPEŘI. PROMÍTÁ SE TATO ŘEVNOST NĚJAK DO DĚNÍ NA PŘÍBRAMSKÉ RADNICI?

Nepromítá. Už to zní jako klišé, ale klidně to zopakuji. Komunální politika je více o lidech než o stranách. Lidské vlastnosti, schopnosti člověka, osobitý přístup nebo třeba způsob práce či komunikace jsou to, co v komunální politice funguje více než stranická příslušnost. Proto se na obecní úrovni můžou spojit strany, které se na té celostátní nemohou vystát. Opačně to platí pochopitelně také. S místní ODS máme společný pohled na věc, na budoucnost města, na připravované projekty. ODS je stranou víceméně konzervativní, což mně osobně vyhovuje. Společně jsme se shodli a v memorandu si potvrdili, že budeme konat vše pro prospěch města a jeho občanů, a to bez ohledu na stranické tričko.

JE UŽ TROCHU EVERGREENEM PTÁT SE, JAK TO VYPADÁ S PŘÍBRAMSKÝM AQUAPARKEM. PŘÍPRAVA REKONSTRUKCE NYNÍ TRVÁ JIŽ TŘETÍ VOLEBNÍ OBDOBÍ. V JAKÉ JSME FÁZI A BUDE NAPŘESROK BAZÉN UŽ ZAVŘEN?

Přesně tak. Nastává třetí období, ve kterém se téma aquaparku skloňuje ze všech stran. Nezúčastněný člověk jen těžko bude chápat, proč se to celé tak příšerně vleče, proč bazén už dávno není opravený. O to víc mě děsí názory některých zastupitelů o tom, že by se měla rekonstrukce přehodnotit a vrátit na začátek, tedy o mnoho let vzad. To je podle mého špatné i jako vtip. Na rekonstrukci bazénu je vypsáno výběrové řízení, z kterého vzejde, doufejme, ke konci roku vítězný dodavatel, který rekon-

Věřím, že nastane doba, kdy se nebudeme bát pustit si večerní zprávy.

”

Jan Konvalinka

Jan Konvalinka je vystudovaný pedagog. Před vstupem do komunální politiky pracoval v sociální oblasti a vedl tehdy nově založené Centrum sociálních a zdravotních služeb města Příbram. V minulém volebním období byl přibližně 3,5 roku starostou. Po zářijových komunálních volbách byl ve své funkci „potvrzen“ i pro následující čtyřleté období.

strukci v první polovině roku 2023 zahájí. Už aby to bylo. Stávající bazén je, i přes náročnou a nákladnou údržbu, na konci své životnosti. Jakékoliv další průtahy jsou jen hazardem.

Projekt intenzifikace čistírny odpadních vod je jediným, u kterého připouštím diskusi o úvěrování.

MNOZÍ EKONOMOVÉ PŘEDVÍDAJÍ, ŽE PŘÍŠTÍ ROK NÁS ČEKÁ EKONOMICKÁ RECESE, NEBO ROVNOU KRIZE. MÁ MĚSTO DOSTATEK SVÝCH PROSTŘEDKŮ, ABY MOHLO BEZPEČNĚ FINANCOVAT NEJEN PROVOZ, ALE TAKÉ INVESTICE?

Prozatím ano. Máme dost peněz na provoz i na investice, opravy a údržbu. S tím, jak nás čekají velké investice, budou se zásoby peněz ztenčovat. Nikdy by však nemělo dojít k tomu, abychom se octli v situaci, kdy nebudeme mít na provoz nebo na běžné opravy. Finanční kondice města je více než dobrá, můžeme si dovolit investovat i v časech, které budou z ekonomického hlediska složitější. Více se zaměříme na možnost čerpání dotací – to platí obzvláště

pro projekt intenzifikace čistírny odpadních vod, kde aktuálně vedeme jednání se Státním fondem životního prostředí. Projekt intenzifikace čistírny odpadních vod je natolik stěžejní a pro budoucnost města nezbytný, že je jediným, u kterého připouštím diskusi o úvěrování.

I KDYŽ OD KONCE LÉTA KLESÁJÍ NA BURZÁCH CENY ELEKTŘINY A PLYNU, OBČANÉ, FIRMY I MĚSTA UŽ PLATÍ NEBO SE PŘIPRAVUJÍ NA ZVÝŠENÉ CENY ENERGIÍ. MÁTE SPOČÍTÁNO, O KOLIK VÍCE ZAPLATÍ PŘÍBRAM NAPŘESROK ZA ENERGIE V BUDOVÁCH VLASTNĚNÝCH MĚSTEM, KTERÝCH JE NĚKOLIK DESÍTEK?

Jsou to jednotky, spíše desítky milionů korun navíc, které budeme muset vynaložit na elektřinu, plyn a teplo. Také na neustále se zdrazující ceny pohonných hmot. Mrzí mě, že neprošel návrh na to, aby se windfall tax nebo lidově válečná daň stala součástí příjmů měst a obcí prostřednictvím rozpočtového určení daní. Mohly to být další peníze pro město, jež se mohly použít na provoz nebo do opravy.

Máme připravena úsporná opatření ve smyslu snížení spotřeby energií, pracujeme na přípravě opatření k zajištění vyšší energetické soběstačnosti, například formou fotovoltaiky na městských budovách. Letos jsme vyměnili stovky kusů veřejného osvětlení za úsporné, dalších více než tisícovku modulů vyměníme příští rok. Tlumíme osvit památek a celkově se snažíme počínat si co nejhospodárněji. Upřímně doufám, že tento stav je skutečně přechodný, že neznamená nový standard pro další roky.

CO BY SE STALO, POKUD TUTO NEBO PŘÍŠTÍ ZIMU NEBUDOU MÍT MĚSTSKÉ BUDOVY DODÁVKY PLYNU? ČÁST Z NICH LZE OPĚTOVNĚ PŘIPOJIT NA TEPLÁRNU, VELKÝ POČET ALE NIKOLIV.

Nastal by pochopitelně velký problém. Částečně bychom si s tím provozně poradili, máme například nakoupen velký počet přímotopů a tepelných zářičů, díky kterým bychom dokázali za upravených provozních podmínek a po omezenou dobu zajistit bazální chod institucí. S teplárnou připravujeme opětovné připojování budov na centrální zásobování teplem. Někde to půjde snadno a rychle, jinde je to běh

na dlouhou trať. Nově se nám otevírá i idea zřizování malých lokálních LNG zásobníků, do kterých by se dovážel zkapalněný plyn cisternami. I zde zdůrazním to, co v předchozím odstavci, že doufám v přechodnost tohoto stavu. Věřím, že až se geopolitická situace uklidní, ustanou nebo se zmenší rizika nedostatku klíčových surovin a vše se vrátí do normálu. Pochopitelně je na místě trochu změnit uvažování o energii a jejích zdrojích, nicméně je to běh na léta. Nejde to vyřešit za jednu zimu.

TENTO ROZHovor VEDEME V POLOVINĚ LISTOPADU, KDY RŮZNÉ ORGANIZACE FINIŠUJÍ S PŘÍPRAVAMI NA ADVENT. NA JAKÝ PROGRAM SE VY OSOBNĚ TĚŠÍTE NEJVÍCE?

Těším se na tradiční adventní nedělní zastavení, která budou probíhat na čtyřech různých místech. Po začátku na náměstí T. G. Masaryka a dále po náměstí J. A. Alise přijde Svatá Hora a nakonec náměstí 17. listopadu. Připravený je parádní program, o který se postarají jak věhlasní umělci, tak osobnosti místní hudební scény. Vše bude doplněné o vánoční trhy a krásně nasvícené město. Mimochodem, k redukci vánočního osvětlení jsme nepřistoupili, jednak nespotřebovává až tak moc proudu a také by to byla velká škoda. Vánoce mají být rozzářené!

Jednotky, spíše však desítky milionů korun navíc bude muset Příbram vynaložit na elektřinu, plyn a teplo.

CO BYSTE VZKÁZAL ČI POPŘÁL OBČANŮM V SOUVISLOSTI S VÁNOCI I ROKEM 2023?

I v letošním roce jsme procházeli zkouškami. Zažili jsme věci, které málokdo z nás z dřívějšíka znal. Opět jsme se museli naučit fungovat v podmínkách, na které jsme nebyli zvyklí. Odhalili jsme mezi sebou vzácné charaktery nezištných lidí ochotných pomáhat. Setkali jsme se tváří v tvář lidskému neštěstí a dostali vzácnou příležitost učinit něco málo pro jeho umenšení.

Vánoční čas je příležitostí k rozjímání, k přemýšlení a vyhodnocování. Podívejme se nazpět za uplynulým rokem a zkusme si položit otázku, zda jsme byli dobrými lidmi. Zda jsme vždy a za všech okolností přáli druhým to nejlepší, zda jsme nezáviděli, nebyli zákeřní, nemysleli jen sami na sebe a na svůj prospěch. Mnozí ano. Někteří ne. Ti, kterým se to letos nepovedlo, mají úžasnou příležitost zkusit to v roce, před jehož prahem se za pár dní ocitneme. Pamatujme, že příští rok bude jenom tak dobrý, jak dobrý ho my sami učiníme.

■ Stanislav D. Břeň

Při loňském zapalování adventní svíce.

Foto: Martin Zoubek

Kde ušetřit energii ještě dnes (I.)

Energie byly vždy velkým tématem, ale v posledním roce se stávají prioritou pro občany, firmy i město. Kahan připravil seriál, který se zaměří na úsporná opatření krátkodobého, střednědobého i dlouhodobého charakteru. V tomto vydání začínáme s opatřeními, jež se dají uskutečnit prakticky okamžitě. Mnoho doporučení lze realizovat nejen ve školách a městských budovách, ale také v domovech občanů či v podnicích.

Nejrychlejším opatřením v oblasti energií je snížení spotřeby, například zbytečně nepřetápět.

Foto: Pixabay

V tomto článku se podíváme na opatření krátkodobá. Můžeme je rozdělit do dvou okruhů: Prvním jsou opatření v budovách pod přímou správou města, druhá jsou pak realizována v budovách, jež si město pronajímá a zapůjčuje – tedy v budovách škol či příspěvkových organizací.

Specifickou vlastností těchto krátkodobých opatření je jejich poměrně nízká vstupní investice a rychlá realizovatelnost. Mnohá z nich jsou už uvedena v život. Např. oddálení topné sezony a hlídání a nastavení teplot a časů topení. Tímto opatřením a samozřejmě i vlivem příznivého počasí začátkem

Cílové teploty nastavujeme takto: Kanceláře a učebny 20 °C, chodby 16-18 °C, schodiště 14-17 °C, tělocvična 15-18 °C.

podzimu se v porovnání s loňským říjnem povedlo ušpóřit na pěti monitorovaných budovách 3500 m³ plynu. V ostatních budovách, na kterých byl tento režim také nastaven, lze očekávat podobné úspory. Další opatření jako výměny zastaralých svítidel se už realizují a budou pokračovat.

Ve všech městských budovách a budovách příspěvkových organizací probíhá v současné chvíli monitorování a poradenská činnost energetického manažera s cílem implementovat zásady koncepce energetické úspornosti. Při kontrolách městských budov se zaměřujeme na následující okruhy:

OSVĚTLENÍ

Jsou venkovní prostory (parkoviště, dvůr, chodníky, vchod) uměle osvětleny? Kdo světla rozsvěcí? Mají časové spínače či detektory pohybu? Je osvětlení místností a chodeb příliš jasné, či naopak nedostačující? Svítí se v místnostech, které nejsou využívány? Jsou zde zbytečná svítidla? Mohou být skupiny svítidel rozsvíceny a zhasnuty samostatně? Jsou některé žárovky zastaralé a měly by být vyměněny za žárovky účinnější? Fungují na chodbách či toaletách pohybová čidla?

TOPENÍ

Kdo hlídá začátek a konec topné sezony? Topí se od začátku sezony celý den, nebo jen ráno? Lze topení regulovat? Nacházejí se v budově topná tělesa, která nepracují správně a plýtvají energií? Jsou všude umístěny termostaty a lze regulovat teplotu v jednotlivých částech budov? Pracují správně (např. porouchaný termostat je automaticky nastaven na nejvyšší teplotu)? Mohou být radiátory regulovány individuálně, nebo lze systém ovládat pouze centrálně?

Aktuálně probíhá sběr dat a porovnání teplot v různých místnostech s požadovanou teplotou. Analýza odhalí potíže v řízení topné soustavy, které mohou způsobovat vysoké energetické ztráty. Zaměřujeme se na to, je-li teplota v místnostech příliš vysoká nebo nízká, a zda existují místnosti (sklepy, komora, nepoužívané třídy), které se málokdy používají, a přesto se vytápějí. Cílové teploty nastavujeme takto: Kanceláře a učebny 20 °C, chodby 16-18 °C, schodiště 14-17 °C, tělocvična 15-18 °C.

TEPELNÁ IZOLACE

Je budova tepelně izolována? Je nevytápný sklep izolován? Jsou trubky otopné soustavy izolovány? Je podkroví izolováno? Mohla by některá místa být více izolována?

Nacházejí se některá okna během topného období trvale otevřená, nebo v pozici ventilace? Často jsou ukazatelem nesprávného větrání nebo přetopených místností

v důsledku špatně regulovaného nebo špatně řízeného vytápění. Nezasklená a rozbitá okna či chybějící těsnění jsou pak příčinou studeného průvanu, jenž způsobuje ztráty tepelné energie, které musí být nahrazeny topným systémem. Aplikace těsnící pásky může mít veliký efekt při nízkých vynaložených nákladech.

TEPLÁ A STUDENÁ VODA

Probíhá monitoring a sběr dat o spotřebě teplé a studené vody. Je nutné zjistit, za jakým účelem byl systém pro ohřev teplé vody vybudován a jaká je reálná spotřeba. Dále si klademe otázku, zda je teplá voda potřebná u všech umyvadel. Např. školní kuchyně a bufety mohou být místem plýtvání teplou vodou. Co je zdrojem teplé vody? Jaká je nastavená teplota? Lze tuto teplotu snížit na 55 až 60 °C? Jsou na všech vodovodních bateriích osazeny účinné perlátory vody?

OSTATNÍ ELEKTRICKÉ SPOTŘEBIČE

Sbírají se a vyhodnocují údaje o spotřebičích? Hlavně pokud jsou v budovách ledničky, automaty na nápoje, bojler na teplou vodu, větrací systémy atd.? Jsou v místnostech zjevně nepotřebné spotřebiče? Kdy, jak často a jak dlouho jsou spotřebiče používány? Jsou teploty ledniček a ohřivačů vody správně nastaveny?

Jsou v budovách elektrické spotřebiče v pohotovostním (stand-by) režimu, které čerpají elektrickou energii, i když jsou zcela vypnuty? Často se jedná o zařízení s transformátory. Platí jednoduché pravidlo – pokud spotřebič i ve vypnutém režimu vyzařuje teplo, tak konzumuje elektrickou energii.

Je nutno kontrolovat počítačové učebny a kanceláře, jestli jsou počítače zapnuty nebo v pohotovostním režimu, i když nejsou používány. Má např. škola interaktivní tabule? Jak často a na jak dlouho bývají zapnuty a jak moc jsou opravdu používány?

V městských budovách se uskutečnila kontrola a proměření jističů. Jak jsou jističe vytíženy? Lze do budoucna snížit jejich hodnotu, a tím i redukovat stálou platbu?

OBEČNÁ DOPORUČENÍ

Kdo a jak hlídá, monitoruje a vyhodnocuje spotřebu energií a vody? Město plánuje osazování měřidel s dálkovými odečty a monitoringem. Pomůže to k lepšímu vyhodnocování a předcházení plýtvání vlivem havárií.

■ Milan Přílepek
Městský úřad Příbram

Přes tisíc žárovek veřejného osvětlení bude nahrazeno LED svítidly

Jedním z významných konzumentů energie ve městě je veřejné osvětlení. Příbram nechce osvětlení zásadně omezovat a raději volí přechod k úspornějším technologiím.

Svítidla veřejného osvětlení se postupně vyměňují za LED moduly.

Foto: Eva Švehlová

Veřejné osvětlení v Příbrami a osadách čítá zhruba 4600 kusů lamp. V rámci úsporných opatření není cílem veřejné osvětlení zásadně omezovat a raději se řeší výměna stávajícího osvětlení za úspornější LED svítidla.

Z celkového počtu je v současné době zhruba 500 světel osazeno LED svítidly. Významná obměna svítidel se uskuteční na jaře, kdy bude vyměněno 830 svítidel, pro druhé pololetí se chystá obměna dalších 450 svítidel. Nastolený trend má pokračovat i v dalších letech a zároveň bude probíhat modernizace a výměna rozvaděčů osvětlení.

„Přechodem na LED technologie dosáhne město významné úspory, která se pohybuje v rozsahu 60 až 80 procent v závislosti na typu, stáří a hustotě stávajícího osvětlení. Kromě plánovaných blokových výměn osvětlení Technické služby města Příbrami provádějí průběžnou výměnu jednotlivých nevyhovujících svítidel za LED a zároveň se připravuje také repase historizujících lamp za LED zdroje,“ uvedl příbramský starosta Jan Konvalinka.

Kompletní přechod na LED technologii v celém městě i osadách je reálný v horizontu

Kompletní přechod na LED technologii v celém městě i osadách je reálný v horizontu pěti let.

”

pěti let. Kromě samotné výměny osvětlení město přistupuje k dalším úsporným opatřením: Týká se to např. vypnutí či omezení nočního osvětlení památek (Svatá Hora, kostel sv. Jakuba Staršího na nám. T. G. Masaryka); zhasnutí nápisu Autobusové nádraží na stěně terminálu autobusového nádraží (52 světel); vypnutí poloviny světel na chodníku do Žezic; vytipování lokalit mimo zástavbu, kde bude možné noční osvětlení omezit.

Se zahájením adventu se radnice setkávala s častějšími dotazy, zda bude třeba limitovat světelné vánoční osvětlení. „Vzhledem k tomu, že vánoční výzdoba je ze sta procent tvořena LED žárovkami se zanedbatelným příkonem, nepředstavuje omezení nebo vypnutí této výzdoby významnou úsporu a bude zachována v plném rozsahu,“ dodal starosta.

Mezi návrhy na úspory se řešila také otázka, zda by nebylo možné omezit spotřebu vypnutím světel tzv. každé druhé. Tento způsob není možný, neboť by byl v rozporu se silničním zákonem, kdy vytváření tmavých míst je nebezpečné pro řidiče. Vytipovat se dají místa, kde by toto omezení osvětlení zákon umožňoval. Případné omezení by podle výpočtů nepřineslo ani poloviční úsporu oproti plánované úspoře dosažené pomocí výměny za LED osvětlení, tedy cesty, kterou se město ubírá.

■ **Eva Švehlová**
Městský úřad Příbram

Diamo sanuje propad na Březových Horách

Zaměstnanci státního podniku Diamo, z odštěpného závodu SUL Příbram, odborně zajistili propad komunikace v Příbrami. K propadu došlo koncem září v těsné blízkosti kostela sv. Vojtěcha v městské části Březové Hory. V této oblasti je zdokumentováno několik důlních děl ze 16. století v bezprostředním okolí náměstí J. A. Alise.

Propad, ke kterému došlo na konci září, opravuje státní podnik Diamo. Mimo jiné vybudoval dosýpací otvory.

Foto: Diamo

Jednalo se o propad jámy Kovářská o průměru 6 m a hloubce 1,5 m na výchozu Vojtěšské nadložní žíly, asi jen 3 m od stěny březohorského kostela. Bylo tedy nutné okamžitě postižené místo ohradit mobilním ohrazením proti vstupu nepovolaných osob. Na místě byl přítomen i starosta města Jan Konvalinka.

Zaměstnanci měřického oddělení odštěpného závodu SUL v Příbrami propad zaměřili a poté již bylo možné odstranit žulovou dlažbu. Pod ní se objevila betonová plomba, kterou byl již začátkem 70. let minulého století propad sanován, ale o které dosud nebyly dohledány bližší informace. Zaměstnanci 1. SČV odkryli v blízkosti propadu část poškozené historické kanalizace, do které prosakovala voda z přilehlého vodovodního řadu procházejícího Prokopskou ulicí.

V průběhu října shromáždili zaměstnanci závodu SUL dostupné materiály jak z podnikového archivu, tak ze Státního okresního archivu Příbram, kde se mimo jiné ukázalo, že stavitelé kostela sv. Vojtěcha již v roce

1886 narazili na historická důlní díla související s Kovářskou jámou (Schmied schacht, důl Veselého rytířstva) a celá stavba kostela se z tohoto důvodu musela posunout o několik metrů severovýchodním směrem. Při stavbě nových základů stavitelé použili částečně i beton a železniční kolejnice o výšce 125 mm.

V rámci částečného průzkumu propadu byla v hloubce asi čtyř metrů odkryta nakloněná část betonové desky o síle 0,7 m, která byla vyztužena ocelovými pruty o průměru 2,5 cm. Význam a stáří této desky zatím nebyly zcela objasněny. Projektant a závodní dolu pro danou oblast Josef Kovář zpracovává projektovou dokumentaci na sanaci propadu železobetonovou deskou s dosýpacími otvory a prostupy pro sanační vrtý, které se budou realizovat v další fázi projektu.

Rozsah a počet těchto vrtů se bude upřesňovat průzkumnými pracemi v okolí propadu a kostela sv. Vojtěcha. Na přelomu října a listopadu zasypali zaměstnanci provozu

Příbram propad tříděným kamenivem, které ještě zhutnili ježkovým vibračním válcem. Dále dokončili přípravné práce k realizaci železobetonové desky.

Ředitel odštěpného závodu SUL Příbram Zbyněk Skála nastínil další postup prací: „Zajišťovací desku o rozměrech 11 × 6,5 metru a tloušťce 0,3 metru s pěti dosýpacími otvory máme v plánu dokončit do konce listopadu. Po nezbytném vytvrdnutí betonu provedeme následně do konce roku dosyp šterkového materiálu nad deskou a jeho zhutnění. Začátkem roku se plánují injektážní práce v chodníku pro zpevnění horninového masivu pod přilehlou stranou kostela k propadu. Konečné terénní úpravy ve spolupráci s městem Příbram zajistíme až po vlastní injektáži.“ Historické stavby v podzemí nás někdy dovedou překvapit, a proto je nutné být připraven.

■ Diamo

Někdejší zarostlá džungle je opět sadem

Revitalizace části svatohorských sadů je ve finále. Odborný prořez následovaly výstavba mobiliáře a nová výsadba. Práce na nové podobě sadu trvaly přibližně rok.

Společný projekt města Příbram, spolku Svatohorské sady, Římskokatolické farnosti u kostela Nanebevzetí Panny Marie a společnosti Billa, který se týká obnovy sadu mezi ulicemi Balbínova, Na Leštině, K Mýtu a okolí Sportovního areálu pod Svatou Horou dospěla ke zdárnému konci.

Práce ve svatohorském sadu trávající téměř rok zahrnovaly především odborný prořez stávajících ovocných stromů, vykácení neovocných a nemocných stromů, přípravu terénu pro novou výsadbu a venkovní galerii. Peníze se vložily také do mobiliáře. Sady byly vybaveny novými informačními panely, lavičkami, odpadkovými koši a turistickým altánem u par-

Obnovená část sadu.

Foto: Zuzana Kučerová

koviště. Kolem sportovního areálu také porostou nové ovocné dřeviny a živý plot.

„Revitalizace svatohorského sadu je opravdu záslužnou prací, za kterou je třeba poděkovat každému, kdo jakýmkoliv způsobem přispěl. Sad se ze zarostlé džungle stal místem, které přímo vyzývá k procházce,“ dodal starosta Jan Konvalinka.

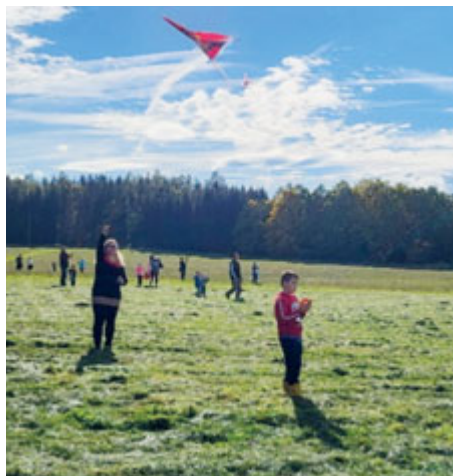
■ Eva Švehlová

Městský úřad Příbram

Příbramské zastupitelstvo zřídilo osadní výbory

Občané, kteří mají zájem o členství v osadním výboru a splňují zákonné podmínky, mohou do poloviny ledna kontaktovat Odbor vnitřních věcí Městského úřadu Příbram.

Osadní výbory umožňují snadnější kontakt občanů s radnicí, a často jsou také pořadatelé kulturních a společenských akcí. Záběr z letošní drakiády ve Zdaboři.

Foto: OV Zdaboř

Zastupitelstvo města Příbram na svém zasedání v pondělí 7. listopadu 2022 zřídilo v částech města tyto osadní výbory: Osadní výbor Brod, Osadní výbor Bytíz, Osadní výbor Jerusalemský, Osadní výbor Jesenice, Osadní výbor Kozičín, Osadní výbor Lazec, Osadní výbor Orlov, Osadní výbor Zavržice, Osadní výbor Žežice, Osadní výbor Příbram III - Sázky, Osadní výbor Příbram V - Zdaboř, Osadní výbor Příbram VI - Březové Hory, Osadní výbor Příbram IX - Nová Hospoda.

Osadní výbory představují oblast možné aktivity občanů. Měly by napomoci občanům žijícím ve vzdálenějších částech k lepší prezentaci a lepšímu prosazení řešení problémů v jejich místní části v zastupitelstvu města. Zastupitelstvo města zároveň díky osadním výborům získává zpětnou vazbu přímo od svých občanů.

Nominace na členy osadních výborů bude v konkrétních částech realizována formou poptávek, kdo by měl o práci v osadních výbo-

rech zájem. Jednáním s místními svazky a občany v příslušné části obce, pro kterou byl osadní výbor zřízen, byl pověřen místostarosta Miroslav Peterka. Ten bude s občany jednat o návrzích na členy a předsedy osadních výborů.

Pokud máte zájem o členství v osadním výboru a splňujete podmínky dané zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (máte trvalý pobyt v té části obce, pro kterou je osadní výbor zřízen), kontaktujte Městský úřad Příbram, Odbor vnitřních věcí, do 13. ledna 2023 na e-mailovou adresu: ivana.makosova@pribram.eu, případně na telefonním čísle: 318 402 237.

■ **Ivana Novotná-Kuzmová**
Městský úřad Příbram

Příbram hledá nové vedení Centra, ale také další zaměstnance

Centrum sociálních a zdravotních služeb je bez stálého ředitele, proto město vyhlásilo konkurs. Současně CSZS nabízí uplatnění i dalším uchazečům o práci v sociálních a zdravotních službách. Další nové zaměstnance přivítají na úřadě.

Město vyhlásilo výběrové řízení na obsazení místa ředitele/ředitelky příspěvkové organizace Centrum sociálních a zdravotních služeb města Příbram. Úspěšný kandidát bude mít na starosti řízení, odpovědnost za chod a rozvoj CSZS, tvořeného následujícími organizacemi: Pečovatelská služba, Domov seniorů, Azylový dům, Sociální poradna, Středisko terénních služeb, Dětské skupiny a rehabilitační stacionář, Nizkoprahové denní centrum a Noclehárna pro osoby bez přístřeší, a Protialkoholní a protitoxikomanická záchranná služba.

Ideální kandidát by měl mít vysokoškolské vzdělání (výhodou je splnění kvalifikačního předpokladu pro výkon povolání sociálního pracovníka dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách), praxi v manažerské funkci a vedení pracovního kolektivu min. dva roky, praxi v sociální nebo zdravotní oblasti či teoretickou a praktickou znalost manažerských dovedností (HR management, vedení lidí, hodnocení zaměstnanců, analýza a reporting). Uchazeč či uchazečka by měli být manažerskými osobnostmi s analytickým a koncepčním

myšlením, komunikačními dovednostmi a schopností týmové spolupráce. Předpokládá se znalost práce na PC, časová flexibilita, trestní bezúhonnost a vlastnictví řidičského průkazu skupiny B.

Platové podmínky odpovídají 12. platové třídě dle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, nařízení vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměst-

Pracujte pro Příbram

Město nabízí k obsazení volná pracovní místa: vedoucí Odboru silničního hospodářství, strážník/čekatel (tzv. okrskař - pouze denní směny) a strážník/čekatel u Městské policie Příbram, referent dotací v Odboru řízení projektů a dotací, právník v Odboru práva a veřejných zakázek. Podrobnosti o volných pracovních pozicích a požadavcích pro konkurs jsou uvedeny na úřední desce, respektive v elektronické podobě na webu edeska.pribram.eu/eDeska.

nanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů. Řediteli či ředitelce náleží příplatek za vedení a je možný osobní příplatek. Předpokládaný nástup je v lednu či únoru 2023. Zájemci přiloží k přihlášce motivační dopis, životopis, ve kterém budou uvedeny údaje o dosavadních zaměstnáních a o odborných znalostech a dovednostech, a fotokopii dokladu o nejvyšším dosaženém vzdělání. Přihlášky do konkursu musejí být doručeny nejpozději do 9. prosince do 12.00.

Několikaletým ředitelem CSZS byl do podzimu letošního roku Tomáš Cipra, který opustil funkci na vlastní žádost. V současnosti je vedením centra pověřen vedoucí personálního oddělení CSZS, a to od 1. listopadu tohoto roku. Prvním ředitelem centra po jeho zřízení byl současný starosta města Jan Konvalinka.

CSZS shání také všeobecnou sestru na DPP nebo DPČ do Domova seniorů Březové Hory.

■ **Stanislav D. Břeň**

Tendr na lávku se bude opakovat, nabídka byla finančně nevýhodná

Do výběrového řízení na obnovu lávky na Rynečku byla podána jediná nabídka, která výrazně překročila předpokládanou hodnotu. Veřejná zakázka se bude opakovat a zahrnutý do ní budou další lávky, tedy lávka u Čekalíkovského rybníka a lávka na Flusárně, která je kvůli havarijnímu stavu uzavřena.

Lávka přes Příbramský potok na Flusárně musí být vyměněna, nyní je dočasně uzavřena. Foto: Eva Švehlová

V letošním roce byla vypsaná veřejná zakázka s názvem Lávka Ryneck, jejímž předmětem je kompletní demolice staré lávky a vybudování lávky nové. Do výběrového řízení se přihlásil jediný účastník. „Vzhledem k tomu, že nabíd-

ková cena byla téměř o 1,5 milionu korun vyšší než předpokládaná hodnota zakázky, byla tato zrušena s tím, že se bude opakovat,“ uvedl starosta Jan Konvalinka. Při prohlídkách lávek bylo zároveň poukázáno na velmi špatný stav lávky

na Flusárně. „Technické služby každoročně provádí údržbu všech dřevěných lávek přes Příbramský potok. U lávky na Flusárně bylo poukázáno na havarijní stav. Z tohoto důvodu byla lávka uzavřena. Projektová dokumentace na její obnovu je připravena a výběrové řízení bude vyhlášeno co nejdříve, aby v jarních měsících mohly být zahájeny práce na její obnově,“ dodal starosta.

Výběrové řízení bude vyhlášeno společně na tři lávky, tedy již zmíněné lávky na Rynečku, na Flusárně a také dřevěnou lávku u Čekalíkovského rybníka.

Město v současnosti opravuje také další lávky či mosty, a to např. lávky na Novém rybníku nebo mosty nad Fialovým mlýnem a v Plynárenské ulici. Podle posouzení mostů, které si radnice před časem zadala, bude nutné v následujících letech rekonstruovat hned několik mostů, a to včetně mostní konstrukce na Rynečku.

■ Eva Švehlová
Městský úřad Příbram

Milínská bude za pár dní plně zprovozněna

Několikaměsíční práce na výměně vodovodní a kanalizační sítě v Milínské ulici se blíží ke konci, do poloviny prosince by se měla vrátit také městská hromadná doprava.

Na 8. a 9. prosince je naplánována pokládka finálního asfaltového povrchu v ulici Milínská, která byla několik měsíců uzavřena. Od 12. prosince bude do ulice vrácena také autobusová doprava v souladu s běžnými jízdními řády.

Ulice byla postupně otevírána pro osobní dopravu od konce října, a to po několikaměsíční výměně vodovodů a kanalizací nacházejících se pod vozovkou. „Na stavbě jsme se v průběhu její realizace, která se oproti původnímu termínu protáhla, potýkali s několika problémy. V jedné jediné ulici se stavebníci setkali s velmi rozdílným podloží, kdy na jedné straně ulice bylo třeba zajistit speciální pažení kvůli nestabilnímu podloží, a o pár desítek metrů dále se odstraňoval skalní masiv,“ informoval starosta Jan Konvalinka.

Při realizaci stavby se také několikrát řešil havarijní stav na vodovodním řádu. „Stavba to nebyla jednoduchá, a nejen obyvatelům této lokality přinesla komplikace v každodenním

V části Milínské byly kompletně vyměněny vodohospodářské sítě.

Foto: Eva Švehlová

životě,“ uvedl starosta. Podle něj je ale nutné s ohledem na stáří a stav postupně a systematicky měnit vodovodní a kanalizační rozvody v celém městě.

■ Stanislav D. Břeň

Světlo a stín dětského fotografa

Nemocniční Galerie Gaudii gratia v přízemí pavilonu C zapůjčila svůj prostor až do konce roku pro výstavu autorských fotografií z dílny osmiletého Martina Jana Havla.

Martin Jan Havel

Martin Jan Havel je z Prahy a fotí od svých čtyř let. Za sebou má již pět autorských výstav, ta první byla doplněna poezií Jitky Dolejšové, která má k dětem a veršům velice blízko, je autorkou scén pro loutkové divadlo, říkanek a veršů do slabikářů.

Na začátku byla snaha, jak nenásilně přimět Martina k procvičování jemné motoriky prstů ruky, a protože se oba Martinovi rodiče úspěšně věnují fotografování, byl zajímavý způsob potřebného cvičení nasnadě. Martin totiž od malička trpí epileptickými záchvaty, jejichž důvod je v blízkosti řečového centra. Martin proto neslyší rozdíly mezi některými písmeny a z toho vyplývá zhoršená kvalita jeho řeči, problém má také s jemnou i hrubou motorikou.

Jako mnoho jiných lidí má Martin na druhé straně dar, který jiní postrádají. Podvědomě cítí jemné nuance obrazu, hru světla a stínu, nebojí se protisvětla. Veškeré vystavované fotografie jsou přítom bez zásadních úprav.

Martinovi je sice jenom osm let, za sebou má ale kromě autorských výstav i vítězství v soutěži E-mo-ce, kde se neuváděl věk autora, a Martin tak vyhrál i nad dospělými. Vyhrál také soutěž Czech Photo Junior, v jejímž rámci posuzuje snímky malých fotografů mezinárodní porota klasické soutěže Czech Press Photo, a to je skutečně obrovský úspěch. Martin je přes svá zdravotní omezení „obyčejný“ malý kluk se spoustou dalších zájmů. Rád plave (naučil se to v pěti letech sám), baví ho i počítač, tablet, různé hry, skládá Lego a cizí mu není ani Tlapková patrola.

Všechny vystavené fotografie, které budou v nemocnici k vidění až do konce prosince, budou prodejné. Případný výtěžek poputuje na transparentní účet, z něhož rodina Martinovi uhradí potřebné rehabilitace, které zdravotní pojišťovny nehradí a jež jsou ale pro Martina tolik důležité.

■ Martin Janota

Oblastní nemocnice Příbram

inzerce

MĚSTO PŘÍBRAM, MĚSTO HRDINŮ

Oblastní nemocnice v Příbrami aktuálně hledá nové dárce krve.
Zavolej na číslo 318 641 002 a staň se hrdinou.

Více na www.budsuperhrdina.cz.

 OBLASTNÍ NEMOCNICE
PŘÍBRAM, a. s.

 VŠEOBECNÁ
ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA
ČESKÉ REPUBLIKY

 MĚSTO PŘÍBRAM

 Středočeský kraj

www.budsuperhrdina.cz

Německé děti jsme pozvali na Svatou Horu, do Domu Natura i Koněpruských jeskyní

Šestým rokem se díky podpoře obou partnerských měst utužuje přátelství žáků z příbramské ZŠ Školní a Oberschule Gottfried Pabst von Ohain sídlící v malebném saském městě Freiberg. Tento školní rok byl pořadatelský míček na české straně. Do Příbrami přijelo 15 žáků se svými dvěma učiteli a ředitelem Jensem Gernegroßem. Celé setkání se uskutečnilo ve dnech 4.–7. října a společným tématem byla příroda, její vznik a vývoj života na Zemi.

Němečtí studenti navštívili hned několik míst v Příbrami i mimo ni. Na snímku při prohlídce Koněpruských jeskyní.

Foto (2×): ZŠ Školní

První den návštěvy našich německých kolegů se nesl v duchu seznamování a překonávání ostychu z mluvení cizím jazykem. Celé setkání začalo přivítáním hostů v dopoledních hodinách na půdě školy. Připraveno bylo malé obcer-

stvení a krátký kulturní program, který společnou písní Čechů a Němců vytvořil výborný start celé akce. Poté se české děti staly průvodci svých německých kamarádů po areálu naší školy. Prohlídku všichni společně zakončili na obědě ve školní jídelně. Při odpoledním programu čeští a němečtí kamarádi spolu procházeli Příbramí a navštívili Dům Natura, kde se dozvěděli zajímavé informace týkající se fauny a flóry Brd, historického původu této oblasti a prohlédli si zajímavou výstavu plazů a obrazů z pravěku od Jana Sováka. Následovala příjemná podzimní procházka na Svatou Horu a po ní zasloužené ubytování na zimním stadionu a večere tamtéž. Ani večer se nikdo nenudil. Po večeri české i německé děti čekaly společné aktivity a hry, které měly probořit poslední zbytky ostychu v komunikaci. A podařilo se!

Druhý den společně čeští a němečtí žáci absolvovali výlet do Koněpruských jeskyní a jejich okolí, kde s paleontologem Štěpánem Rakem hledali a nacházeli trilobity, zkamenělé mušle a jiné známky dávného života na Zemi. Celý výlet pak všichni zakončili procházkou kolem hradu Karlštejn. Po večeri děti opět čekal společný večerní program ve škole a tentokrát se jednalo o únikovou hru. Ze školy děti unikaly ve smíšených skupinkách a při hledání cesty ven společně vyluštily nejednu šifru, naprogramovaly ozobota, vypočítaly neviditelný příklad... Nakonec se vše podařilo a všichni zdárně ze školy unikli a zasloužili si i malou sladkou

odměnu na samotný závěr večera. Třetí den strávili všichni ve škole. Na programu byly společné hodiny Čechů a Němců v naší české škole. Děti se střídaly na hodině přírodopisu, kde bádaly a zjišťovaly zajímavosti o pravěkých listonozích a žábřonožkách. Ve výtvarné výchově si mohly vytvořit sádrový odlitek svého vlastního trilobita a na posledním stanovišti je čekal kvíz zajímavých předmětů z minulosti, který si pro děti připravila Jana Fialová z Hornického muzea v Příbrami. Po obědě děti zasadily strom českoněmeckého přátelství, který náležitě ozdobily svými ručně malovanými kamínky, poté na všechny čekal orientační běh na Padáku, který byl zakončený slavnostním závěrečným rautem. Během večera si pak děti povídaly a hrály hry na venkovních školních hřištích.

Poslední den na naši školu zavítala návštěva z radnice - dnes už bývalá místostarostka Zorka Brožíková s Leou Enenkelovou, vedoucí Odboru školství, kultury a sportu. Obě dámy dětem přinesly dárky a milá slova. Po krátkém závěrečném kulturním programu naše setkání skončilo společnou písní, stejně tak, jako před čtyřmi dny začalo. Nezbyvalo, než se rozloučit a těšit se na viděnou zase za rok ve Freibergu.

■ kolektiv vyučujících ZŠ Školní

Návštěva zavítala i na Svatou Horu.

Návštěva v Anglii po smrti královny Alžběty

V září vycestovali žáci 7., 8. a 9. třídy waldorfské školy v Příbrami do Anglie. Během pěti dnů jsme objevovali Londýn a jeho blízké okolí.

Cestovali jsme autobusem a přes kanál La Manche jsme jeli lodí, ze které jsme pozorovali kouzelný východ slunce z mořské hladiny. Naše první anglické ráno nás přivítalo v podobě sluncem zalitých bílých doverských skal. Následoval den v Londýně a další plavba lodí. Tentokrát po londýnské řece Temži. Děti námě pozorovaly (po probdělé noci v autobuse) londýnské scenérie. Anglie truchlila po zesnulé královně Alžbětě a některé ulice byly nezvykle tiché. Jindy životem pulzující okolí Westminsteru a Buckinghamu bylo prázdné a my jsme mohli nerušeně nasávat atmosféru. Další neobvyklý pohled nás čekal z atrakce London Eye. Z ptáčích perspektivy obrovského „londýnského oka“ jsme sledovali nekonečný Londýn.

Po naplněném dni nás čekaly anglické rodiny, které si nás každý večer rozvázely do svých domovů. Děti měly možnost nahlédnout do života anglických domácností, absolvovaly společné večere a snídane a při tom procvičovaly anglickou konverzaci. V dalších dnech jsme navštívili středověký hrad Leeds Castle s vodní

Výprava u megalitické památky Stonehenge.

Foto: WŠ Příbram

plochou a rozsáhlým anglickým lesoparkem, kde mohly děti zakusit atmosféru anglického panství. Tajemná kruhová megalitická památka Stonehenge nás přivítala poklidnou slunnou atmosférou. Jaké byly původní termální římské lázně, jsme na vlastní kůži pocítili ve městě Bath.

Závěr našeho anglického dobrodružství jsme zakončili příhodně – v historickém univerzitním městě Oxford, kde by chtěl studovat nejen

žák. Doverské skály byly při zpáteční cestě zahaleny nocí a naše loď se pohupovala po vlnách, které nám přinesly obohacení poznáním života za kanálem La Manche.

■ **Kateřina Kalibánová**
WŠ Příbram

inzerce

 Divadlo
A. Dvořáka Příbram

Silvestr nanečisto

aneb Pánové, hodte se do gala

30. 12. 2022

20:00 | Estrádní sál

- k tanci a poslechu hraje **skupina RHYTMIC**
- večerem a tancem provází **Jiří Dohnal, Lenka Peške a Tomáš Kadlec**
- od 22:00 hodin **raut** | od 24:00 hodin **diskotéka**

Vstupné včetně rautu **650 Kč** do 16. 12. 2022 / **700 Kč** od 17. 12. 2022

Průzkum potvrdil vzácnost Fantovy louky

Průzkum na Fantově louce se zaměřil především na zjištění zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů. Z výsledků vyplývá, že se na Fantově louce nacházejí a že výstavba v převážné části území by je zlikvidovala.

Městské pozemky na Fantově louce s kosatcem sibiřským.

Zdroj: biologický průzkum

Fantova louka se v posledních letech stala předmětem veřejné debaty, několik článků k tomuto tématu publikoval také Kahan. Na Fantově louce, která se rozkládá v lokalitě zvaná Leština, by část vlastníků pozemků, a jedním je také město Příbram, chtěla vystavět novou městskou čtvrť. Zahrmovala by rodinné i bytové domy (až pět nadzemních podlaží), komunikace, parkoviště, kompletní infrastrukturu, plochy pro veřejnou vybavenost i zeleň. Podle předchozích informací by zde mohlo žít až 2000 lidí. Fantova louka je už dlouhá léta zanesena v platném územním plánu jako plocha určená k zástavbě.

Fantova louka je zároveň přírodně ceněnou lokalitou, o čemž svědčí mj. výsledky čerstvého biologického průzkumu lokality, který si nechalo zpracovat město Příbram. „Stěžejním důvodem hodnocení bylo prověření výskytu zvláště chráněných druhů, jejich výskyt byl na zájmovém území potvrzen“, řekl příbramský starosta Jan Konvalinka. Pro dlouhodobé pozorovatele dění na Fantově louce nebyl výsledek průzkumu překvapením. Podobné průzkumy zde probíhaly v letech 1990, 2006 a 2007 a nálezy chráněných druhů rostlin a živočichů jsou zaneseny v databázi Agentury ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK ČR). „Překvapivým zjištěním je, že stav mokřadní louky zvané Fantova a výskyt zvláště chráněných druhů se v průběhu času nejen stabilizoval, ale zlepšuje se, populace zvláště chráněných rostlin se zvětšuje, a to ve srovnání se stavem od roku 1990 a v letech následujících“, dodal starosta. Zjištění nejen potvrzují nálezy z předchozích let a názory odborníků, ale dávají také zapravdu té části pří-

bramské veřejnosti, která výstavbu na Fantově louce považuje za nepřijatelnou.

POCHŮZKY, SBĚR A POZOROVÁNÍ

Podívejme se blíže na zjištění aktuálního biologického průzkumu. Hodnocení bylo zpracováno s cílem zjistit dopady zamýšlené výstavby pro část lokality označenou jako SO2, resp. označovanou 1B2 (podle urbanistické studie z roku 2006). Zároveň však byl sledován výskyt flóry i fauny na celém území. Zpracovatelem je Jana Zmeškalová (a kolektiv), která je autorizovaná osoba k hodnocení vlivů podle dle § 67 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny ve znění pozdějších předpisů.

Biologický průzkum byl proveden formou pochůzek, sběrů a pozorování v období od března až do poloviny října 2022. Dále byly využity materiály a hodnocení z předchozích let, zejména pro srovnání stavu. Výsledky určování přítomnosti zvláště chráněných druhů byly porovnány s Nálezovou databází AOPK ČR. Botanická šetření probíhala kontinuálně, nejméně jedenkrát za čtrnáct dní, zoologická při čtyřech místních šetřeních, a to ve dnech 15. a 25. června, 29. července a 15. srpna 2022. „Zjištění byla konfrontována s výsledky biologického průzkumu v roce 2007, a rovněž se sděleními místních amatérských pozorovatelů. Dle zadání byla pozornost věnována celé rozsáhlé lokalitě, v níž existuje záměr její úplné zastavěnosti. Průzkum byl negativně ovlivněn skutečností časné seče, kdy již při prvním zoologickém šetření byla posečena většina luk (cca 76 % ploch). Zbylé plochy byly pose-

čeny v další navazujícím období. Sečené plochy se staly neatraktivními zejména pro polní ptáky, i pro plazy, savce a hmyz,“ uvádí se ve výzkumné zprávě.

PRAVDĚPODOBNĚ POSLEDNÍ NA PŘÍBRAMSKU

Podle průzkumu převážnou část území zaujímají vlhké až mokřadní louky na rovinatém a mírně svažitém terénu. Zejména střední a východní část řešeného území jsou v současnosti silně zamokřeny, převážná část srážkových vod je odváděna systémem rigolů a struh. „Systém struh je však tak specifický, že odvádí pouze vodu přebytkovou při srážkách a ponechává vodu pramenitou, čímž je zajištěno trvalé podmačení porostů. Důležitým prvkem je také pravidelné kosení, které právě systém odvodňovacích struh umožňuje. V současné době, po dohodě s místními zemědělci, kteří louky využívají, je kosení prováděno mozaikovitě a ponecháním části porostů přirozenému vývoji, jde v podstatě o management ochrany přírody,“ píše autoři zprávy.

A dále uvádějí, že zkoumaná část Fantovy louky představuje „ochranářsky unikátní velkoplošné území, pravděpodobně poslední na Příbramsku, kde se zachovala bohatá, na vodu vázaná společenstva chráněných rostlin, kterých bývalo v regionu nespočetně, avšak melioracemi, zorněním, zástavbou či jinou lidskou činností zůstaly již pouze lokálně malé fragmenty těchto porostů. Zároveň je území obrovskou zásobárnou vody v mokřadních biotopech.“

— Plocha celoplošné zástavby Fantovy louky
— Plocha pozemků ve vlastnictví města Příbram
Mapový podklad: mapy.cz

V pasáži nazvané Závěry z hlediska botanického stojí: „Zvláště chráněné druhy rostlin, které byly průzkumem zjištěny a potvrzen tak soulad s průzkumy z let 1990, 2006 a 2007, představují druhy závislé na vodním režimu lokality. Bude-li zničen, ale i „pouze“ narušen vodní režim místa, což je jakoukoliv výstavbou jednoznačnou skutečností, bude zničeno prostředí těchto rostlin a zničeny i celé populace druhů. Pozemky ve vlastnictví města Příbram jsou součástí tohoto území, obsahují mozaiku výše uvedených biotopů a rovněž výskyt zvláště

chráněných rostlin, i když ne v plošném výskytu, ale v jednotlivých trsech či skupinách. Tyto pozemky jsou součástí komplexního vodního režimu a zásah, který by obsahoval pouze pozemky města, by stejně porušil či změnil celý vodní režim celé lokality. Místo městských pozemků je nedílnou součástí celé lokality Fantova louka a nelze z ní oddělit či vytrhnout. Zásah do městských pozemků by nevratně zničil i ostatní, dle průzkumů, cennější pozemky. Zásah do celé louky (...) bude mít jednoznačný a likvidační vliv na chráněné druhy rostlin.“

Je-li řeči o likvidačním vlivu na chráněné druhy rostlin, průzkum mezi ně řadí především silně ohrožený kosatec sibiřský, ohrožený a zranitelný upolín nejvyšší či ohrožený prstnatec májový nebo téměř ohrožené ostřici dvouřadnou, ostřici Hartmanovu či srpici barvířskou. Zaznamenáno bylo také více druhů živočichů zvláště chráněných, ohrožených či regionálně vzácných. Dále se uvádí: „Početná je fauna bezobratlých, zejména hmyzu a pavoukocvů. Poměrně bohatá je fauna obratlovců, je ovšem patrné, že území je podrobováno silné návštěvnosti, způsobené bezprostřední blízkostí města. Negativně působí zejména psi, často volně pobíhající, kteří pronásledují ptáky a drobné savce, a dále toulavé kočky, které jsou zaměřeny na hubení plazů, obojživelníků, ptáčích mláďat a drobných savců, což je zřejmě jednou z podstatných příčin absence ptáků úhorů a nízkých křovin, a rovněž polních ptáků. Veškerá fauna ovšem v průběhu sezony prochází vývojovými proměnami, a výrazně se projevuje i stanovištní a potravní migrace, jak lokální, tak dálková.“

Zásah do celé louky bude mít jednoznačný a likvidační vliv na chráněné druhy rostlin.

”

Mezi nalezené druhy patří např. silně ohrožený netopýr hvízdavý, slepýš křehký, ještěrka obecná, čolek obecný, skokan zelený, modrásek očkovaný či ohrožení slavič obecný, lejsek šedý, užovka obojková, ropucha obecná, zlatohlávek tmavý, čmelák skalní či čmelák zemní. Ve zmínovaných předchozích průzkumech pak byly pozorovány další kriticky ohrožené, silně ohrožené nebo ohrožené druhy. Ve zprávě z průzkumu se uvádí: „Prostředí je natolik výjimečné, že území tvoří poslední enklávu výskytu velkého množství zvláště chráněných druhů živočichů na toto prostředí vázaných, a to včetně městských pozemků.“

Terénní úpravy, odvodňování, stavební a další související činnosti na Fantově louce v celé ploše představují podle průzkumu „fatální a devastující zásahy do biotopů a populací živočichů, které nelze eliminovat, substituovat či jinak vyloučit nebo zmírnit. Záměry (výstavba – pozn. red.), umístěné na Fantovu louku představují zničení všech zvláště chráněných a ohro-

žených organismů v místě, spolu s likvidací všech druhů chráněných obecně, výjma menšího druhu synantropních a geograficky nepůvodních“. Podle autorů je nezbytné iniciovat změnu územního plánu.

KASKÁDA DALŠÍCH KROKŮ

Z výsledků vyplývá, že zástavba by byla možná za určitých podmínek pouze na severní části louky podél ulice Žižkova. A to pouze tak, aby to neznamenalo vliv na vodní poměry prameništění louky. „Hodnocením výsledků se zabývá Odbor životního prostředí Městského úřadu Příbram, kterým jsme byli informováni o dalších krocích, jež budou učiněny za účelem ochrany této lokality. Dalšími kroky odboru je požádání o zpracování hydrogeologického posouzení pro vyloučení vlivu možné výstavby na vodní režim níže na louce, dále o podání podnětu na vyhlášení zvláště chráněného maloplošného území na Krajském úřadu Středočeského kraje a v neposlední řadě podání požadavku na pořízení změny územního plánu pro úplné nebo částečné vynětí z ploch obytných do ploch neurbanizovaných a nezastavitelných,“ dodal starosta Jan Konvalinka. I v případě vyhlášení zvláště chráněného maloplošného území by bylo možné ponechat Fantovu louku přístupnou s návrhem vymezených tras, případně nové naučné stezky.

■ Stanislav D. Břeň

Vysadte strom, registrujte už vysazený nebo podpořte hrušeň z Drásova

Požádejte si až o 150 000 korun na jarní výsadbu stromů, příjem žádostí je možný do poloviny ledna. Své už vysazené stromy můžete zanést do databáze anebo hlasovat v soutěži Evropský strom roku 2023, v němž soutěží také hrušeň z Příbramska.

Soutěžní hrušeň z Drásova. Foto: Nadace Partnerství

Díky grantové výzvě Sázíme budoucnost od Nadace Partnerství můžete získat až 150 000 korun na jarní výsadbu stromů. Výzva se zaměřuje na zlepšení životního prostředí v obcích, městech a jejich okolí. Nabízí pokrytí nákladů na výsadbu, péči o stromy, odborný dohled nebo finance na nezbytný materiál, nářadí či dopravu. O grant mohou žádat všechny subjekty, které prokážou vztah k místu realizace projektu, tedy i fyzické osoby. Příjem žádostí poběží do 16. ledna 2023 na internetových stránkách nadacepartnerství.cz/granty.

Vysadili jste strom? Přidejte ho do mapy Sázíme budoucnost. Sázíme budoucnost je iniciativa Nadace Partnerství, která chce výsadbou 10 milionů stromů zlepšit zdraví české krajiny a odolnost měst. Zapojit se může kdokoli, kdo od roku 2019 vysadil strom mimo les a registruje ho do interaktivní mapy na webu sazimebudoucnost.cz/registrace-vysadby. Mapa poskytuje přehled o druzích a počtech vysazených stromů, lokalitách i subjektech, které jsou

do sázení v České republice zapojeny. Počítá se opravdu každý strom, tedy i takový, který jste vysadili třeba u vás na zahradě.

V mezinárodní soutěži Evropský strom roku 2023 reprezentuje letos Českou republiku hrušeň hnilička z Drásova na Příbramsku. Vítězka národního kola ankety Strom roku roste jen 25 metrů od uranové šachty. Koncem 50. let 20. století byl poblíž hrušně otevřen důl na uran a vytěžená hlušina se vyvážela na haldu nedaleko stromu. Je neskutečné, že v těžkých podmínkách během těžby v uranových dolech hrušeň přežila. Tento krásný soliterní strom můžete podpořit v bezplatném online hlasování na webových stránkách evropskystromroku.cz od 1. do 28. února 2023.

■ Anna Poledňáková
Sázíme budoucnost

Běh pro republiku: po stopách naší historie

Od roku 2018 si Běh pro republiku připomíná osudy lidí uvězněných v táboře Vojna a v dalších komunistických lágrech. Letos se konal na konci října.

Okruh zavedl v neděli 23. října běžce od Památníku Vojna na cesty a do lesů v okolí Žežic a Lešetic. Trať běhu o délce pět kilometrů nejrychleji zdolaly v ženách Michaela Luňáčková, Anna Perglerová a Martina Jeníková. V kategorii mužů zvítězil Matěj Černý, následován Lukášem Perglerem a Tomášem Hájkem.

Více než padesát účastníků měl i nesoutěžní běh pro děti a procházka na pět kilometrů, na kterou se někteří vydali s kočárkem nebo v doprovodu psa. Mnozí spojili návštěvu Památníku Vojna (pobočka Hornického muzea Příbram) i s komentovanou prohlídkou expozic.

Organizátoři se snaží také myslet na přírodu a i letos proběhlo třídění odpadu. Nápoje byly podávány ve vratných kelímcích pro opakované použití a bylo nabízeno regionální ovoce.

Patronem 5. ročníku byl katolický básník, prozaik a literární historik Zdeněk Rotrekl (1920–2013), který prošel mimořádně těžkými životními zkouškami. Tento básník zažil odsouzení k trestu smrti, poté na doživotí. V různých vězeních strávil 13 let, pracoval v uranových dolech. Na 40 roků mu bylo zakázáno publikovat. Proti stávajícímu režimu bojoval až do roku 1989 jako disident. Neblahé osudy nespravedlivě perzekvovaných osob si mohou zájemci

připomenout v průběhu celého roku, a to díky naučné stezce s názvem Po stopách politických vězňů. Na její trase je rozmístěno sedm informačních panelů představujících konkrétní místa a příběhy politických vězňů. Prostřednictvím těchto příběhů stezka propojuje Památník Vojna, Lešetice, Žežice, Brod, vlakové nádraží v Příbrami a Svatou Horu.

■ Josef Hovorka

Volunteer Team Příbram

Nejrychlejší běžkyně byla Michaela Luňáčková, běžcům kraloval Matěj Černý. Foto (2×): Volunteer Team Příbram

Závěrečné drama v boji o pohár starosty

Chycená penalta deset vteřin před koncem utkání rozhodla o tom, že prvenství a putovní pohár 11. ročníku O pohár starosty města v malé kopané získala po výsledku 1:0 ZŠ Příbram – Březové Hory před obhájci titulu ze ZŠ Bratři Čapků. V dramatickém finále dívek se jako loni opět radovala ZŠ Příbram – Březové Hory před ZŠ pod Svatou Horou, kdy o výsledku rozhodla až šestá série penaltového rozstřelu. Turnaj O pohár starosty města se letos poprvé konal zároveň v hale ZŠ Příbram – Březové Hory a ve Sportovní hale Příbram. Celkem 15 družstev (osm chlapeckých a sedm dívčích) odehrálo 35 utkání. Závěrečné boje o umístění ve sportovní hale nabídly řadu krásných a do poslední chvíle vyrovnaných utkání. Kompletní pořadí můžete nalézt na webu sport.pribram.eu.

■ Jan Hadraba
manažer sportu

Bobcats na vítězné vlně

Příbramští hráči amerického flag fotbalu do 15 let se stali vicemistry ČR po prohře o bod s Prague Lions. Jejich starší kolegové z U18 prošli jarní a podzimní soutěží bez prohry a z Brna si odvezli titul Vítěz 2. dorostenecké ligy.

Hráčům Příbram Bobcats do 18 let se stejně jako jarní část sezony podařilo projít i podzimní ligou bez jediné prohry. Posledním domácím turnajem v Příbrami dokázal tým domácích svou nepřemožitelnost a postoupil do finále, které se konalo 5. listopadu 2022 v Brně.

Soupeř ukázal velké zlepšení v průběhu celé sezony a Příbramští věděli, že zápas nebude jednoduchý. A jeho začátek rozhodně jednoduchý nebyl, Brno Sigrs v první čtvrtině vedli 13:6 nad Příbram Bobcats. Trenéři Příbram Bobcats dokázali rychle zareagovat a provést změny v systému hry tak, aby odcházeli do šaten s vedením 19:13. Promluva trenérů k hráčům v šatně se vydařila na výbornou, do druhé poloviny vletli domácí již tak, jak je známe z celé sezony, a bilance 12 výher byla potvrzena. Příbram Bobcats vítězí vysoko 46:20, a z Brna si tak odváží zlatou medaili a titul Vítěz 2. dorostenecké ligy.

Soupiska Příbram Bobcats U18: Lukáš Aubus, Josef Drmla, Kryštof Ehrlich, Jonáš Fikrle, Adam Kopta, Jonáš Matějka, Daniel Mácal, Samuel Oktábec, Rudolf Suchomel, Matěj Šlehofer, Jonáš Velc, Jan Vitvar, Daniel Vokurka, Štěpán Zemek. Trenéři: Verdan, Ritter, Legát.

Americký fotbal v Příbrami hrají i děti a mládež do 15 let. Jedná se o tzv. flag fotbal, bezkontaktní verzi amerického fotbalu, která se za poslední roky stala v České republice i ve světě velice oblíbeným a divácky atraktivním sportem. Tým Příbram Bobcats je od roku 2015, kdy se začala v ČR hrát nejvyšší soutěž flag fotbalu, držitelem titulů Mistr ČR, a to v letech 2015, 2016 a 2017. V roce 2018 proběhla generační obměna a od roku 2020 je domácí celek znovu pravidelně účastníkem play-off.

Letošní sezonu odehrál tým Příbram Bobcats U15 celkem 51 zápasů. Hráči nasbírali v jednotlivých zápasech 1651 bodů a nacestovali

Sestava Příbram Bobcats U15 po finálovém zápase.

Foto (2×): Příbram Bobcats

2500 km. Rok 2022 byl netypický i co se týče systému ligy. S ohledem na propozice soutěže a historicky nejvyšší počet týmů v nejvyšší soutěži bylo 16 družstev rozděleno na konferenci Západ a Východ, a poslední turnaj tak byl složený ze zápasů čtvrtfinále, semifinále a finále. Tedy i hráči Příbram Bobcats, umístění na prvním místě v tabulce Západ, se na poslední turnaj připravovali pouze na jednoho známého soupeře. Prohra v jednom z výše uvedených zápasů by zastavila domácí celek na cestě do finále.

Nejistý začátek čtvrtfinále proti Bratislava Monarchs se podařilo rychle napravit a Příbram Bobcats byli vítězství 48:12 o krok blíže k vysněné zlaté medaili. Semifinále proti Prague Black Panthers pro nás bylo jen třešničkou na dortu a vítězství 21:6 jsme si zajistili postup do finále proti Prague Lions, se kterým máme dlouhodobě vyrovnanou bilanci.

Finále bylo jednoznačně přehlídkou obrany, které v tomto zápase excelovaly. Byli jsme svědky technického fotbalu a tvrdého psychologického boje všech trenérů, kteří byli očividně dobře připraveni na tento očekávaný finálový zápas.

Rozhodlo štěstí, kdy v poslední vteřině domácí quarterback poslal dlouhou bombu do endzóny, kde příbramský útočník zachytává přihrávku. Bohužel k odhození balonu došlo po vypršení času, a Prague Lions tak vítězí o jediný bod 14:13. Příbram Bobcats tak obhájí titul Vicemistra ČR z roku 2021 a Prague Lions získávají po osmi letech titul v kategorii U15.

Soupiska týmu Příbram Bobcats U15: Matěj Hala, Tomáš Chadraba, Lukáš Macho, Filip Myslík, Sofie Kolaříková, Nikolas Kopecký, Jakub Krása, Jiří Pavel, Aneta Rotyková, Tomáš Vacek. Trenéři: Andrea Němcová, trenérka útoku; Jakub Petr Kolařík, trenér obrany; Michaela Rom, hlavní trenér.

■ Michaela Rom
Příbram Bobcats

Letos neporažení. Vítězná sestava hráčů do 18 let.

Beranec: opomíjený vrchol s báječným rozhledem

Na okraji západní části středních Brd proti sobě stojí dva mohutné vrcholy, odděleny rozlehlým údolím Červeného potoka: impozantní Beran (684 m) a rozložitý Beranec (663 m). Jihozápadní svah Berance s plošinou a prudce se svažujícím kamenným polem poskytl pěkný, strategicky poměrně výhodný prostor pro stavbu významného gotického hradu, zmiňovaného již v polovině 13. století a výrazně přestavěného v 16. století – hradu Valdek.

Pohled z Berance směrem na bývalou cílovou plochu Brda.

Foto (2×): Jaroslav Hodrment

Zřícenina Valdeku na svazích Berance je dobře vidět z horní části Malé Víscky, či spíše ještě lépe z Jindřichovy skály. Samotný vrchol Berance nejtěsněji můžeme při cestě od hájovny Krejčovka, míříme-li po zelené či žluté, případně cyklotrasou 315 ke hradu. Za Krejčovkou, zhruba po 500 m, se vpravo objeví neznámená lesní cesta vedoucí vzhůru k vrcholu. Na temeni obje-

Hájovna Krejčovka

Výlet v kostce

Oblast: Střední Brdy
GPS start: Křešín, rozcestí
 49.7998583N, 13.9457342E
Trasa: Křešín - Beranec
mapy.cz/s/nosuzuhono
Vzdálenost: 4,5 km
Typ: pro pěší a cyklisty
Náročnost: střední
Značení: zelená, závěr po neznačené lesní cestě
Zajímavosti: hájovna Krejčovka

víme několik různě roztroušených skalisek a kamenných polí či zbytek jakési menší improvizované stavby z navršených kamenů, vše pokryto mechem. Nejpozoruhodnější je však horní část rozsáhlé mýtiny, prudce spadající k jihu. Odtud se nám otevře překrásný pohled na Velký Jeskřípec (653 m) a Malý Jeskřípec

(618 m), o něco dále pak ostré Jinecké Hřeben s Pecí (716 m) a Hřebenem (720 m). Za nimi se pak již otevírá rozlehlá cílová plocha Brda, v pozadí s vrcholem Brda (773 m), odtud vzdušnou čarou vzdáleným necelých pět kilometrů.

Z vrcholu Berance máte tudíž možnost bez potíží přehlédnout podstatnou část veřejnosti nepřístupného Posádkového cvičiště Jince. Cílová plocha Brda, pokrytá travinami, vřesem a mladými břízami, patří k tomu barevně nejatraktivnějšímu, co můžete v různých ročních obdobích v Brdech vidět, zejména pak v podzimních měsících.

Na Beranec se na kole či pěšky patrně vydáme po zelené z Křešína, mineme louku zvanou Sýkorky, kde dříve byly dělostřelecké palposty, a pokračujeme k dřevěné hájovně Krejčovka – a to už jsme, jak výše popsáno, na úpatí Berance.

■ Jaroslav Hodrment

Směla jsem mu jen zamávat

Kdyby se Milena Pelcnerová nenarodila v roce 1938 do rodiny odbojáře Ivana Pouchaniče, mohla prožít klidné a radostné dětství. Osud tomu ale chtěl jinak a Milena dodnes na válečné roky vzpomíná se slzami v očích.

Pamětnice Milena Pelcnerová.

Zdroj: Post Bellum

Narodila se 23. prosince 1938 v Hájích u Příbrami jako nejmladší ze čtyř dětí manželů Pouchaničových. Její otec Ivan pocházel z Volosianky na Podkarpatské Rusi a na Hájích pracoval na statku jako kočí. Zde se seznámil s Mileninou maminkou, v té době vdovou se dvěma malými dcerami. Vzali se a v roce 1936 se jim narodil syn Jan a o dva roky později Milena. Otec pak pracoval v Příbrami jako horník na dole Anna a za války se aktivně zapojil do odbojové činnosti v rámci organizace Obrana národa. Získával z dolů střelivo, rozšiřoval protinacistické letáky a sháněl potravinové listky.

Na listopadový den roku 1943, kdy si pro něj na Háje přijelo gestapo, Milena nikdy nezapomněla. „Ještě mi nebylo pět let, ale pamatuji si, že jsem byla venku. A když přijeli, tak na Hájích u školy se rozbíhají cesty na dvě. Napřed jeli tou spodní, tam se ptali, kde tady bydlí Pouchanič, a někdo jim řekl, že je to na hořejší cestě, tak se vrátili. A tenkrát auto, to byla vzácnost vidět. Tatínek řezal na dvoře pařezy, slyšel auto, tak šel k vrátkům. Oni tam u něj zastavili a ptali se, kde tady bydlí Pouchanič? A on řekl, to jsem já. Nepamatuji se, jestli si mohl jít pro něco domů, nebo jestli ho hned naložili do auta. Když nasedl, tak jsem si myslela, že jede jen na výlet. Otočil se na mě a zamával mi a já mu mávala taky. A potom když psal domů, tak napsal, že v tom autě dostal první facku za to, že mi zamával.“

NEJTĚŽŠÍ NOC V ŽIVOTĚ

Ivana Pouchaniče věznili na Pankráci a v Terezíně. V létě 1944 mamince napsal, že budou na Kladně vykládat vagóny a že by ji ještě rád viděl. Vypravila se tam s Milenou, ale malé dcerce kladla na srdce, že až uvidí tatínka, smí mu zamávat, ale v žádném případě k němu nesmí jít. To by ale pro pětileté dítě, které vidí tatínka prvně po mnoha měsících, nespílnitelný úkol. Když se zástup vězňů objevil, šel Ivan Pouchanič na kraji řady, takže ho Milena okamžitě zahlédla a rozběhla se k němu. Stihl ji jen chytit

za ruku a krátce pohladit po vlasech, než dítě i jeho matku odvedl voják. Na kladenském gestapu pak maminka absolvovala výslech, zatímco malá Milena brečela usedavě u vrat, protože ji nepustili dovnitř.

Rodina se za války jen obtížně protloukala. Otcovi kolegové z šachty zajistili mamince místo v třídně rudy, kde probírala hlušinu. Onemocněla ale těžkým zápalem plic a s plicemi nakonec marodila až do smrti. Když Milena nastoupila v září 1944 do obecné školy na Hájích, seděla s bratrem v poslední lavici jako vyvrhel. Sousedé, kteří se obávali německých úřadů, se od nich raději odtáhli.

Ivan Pouchanič byl v listopadu 1944 odsouzen spolu s dalšími patnácti odbojáři z Příbramska k trestu smrti, který byl vykonán 19. února 1945 v Brandenburku. Rodina obdržela jen krátké vyrozumění a balíček šatstva, který po něm zbyl. Dny, které následovaly, byly pro Milenu zřejmě nejtěžší v životě. „My jsme s bratrem a maminkou spali v kuchyni. Byla zima, spousta sněhu, měsíček svítil a já jsem se probudila a maminka nebyla v posteli. Tak jsem koukala z okna. Proti oknu jsme měli studnu

Ona chtěla, jak byla nešťastná, skočit do studny. My jsme ji prosili, aby šla s námi domů a ona se nám potom omlouvala, abychom jí odpustili.

”

a maminka stála u té studny. Tak jsem vzbudila bratra a šli jsme za ní ven. Ona chtěla, jak byla nešťastná, skočit do té studny. My jsme ji prosili, aby šla s námi domů a ona se nám potom omlouvala, abychom jí odpustili, že to chtěla udělat, že prostě už nevěděla, jak dál.“ Za necelé tři měsíce přišel konec války.

SMOLOTELY STRANOU DĚNÍ

Po absolvování dívčí měšťanky v Příbrami si Milena přála stát se učitelkou, a dokonce úspěšně složila zkoušky na Pedagogický institut v Brandýse nad Labem. Maminka ale marodila s plicemi a byla častěji v různých sanatoriích než doma. O Milenu s Janem se starala starší sestra a v rodině chyběly peníze, ze kterých by bylo možné platit v Brandýse internát. Vyučila se tedy v Příbrami prodavačkou metrového textilu.

V sedmnácti letech se provdala a s manželem bydleli nejprve na Hájích, později se přestěhovali do dvoupokojového bytu ve Smolotelích. Narodily se jim tři děti. Po mateřské dovolené nastoupila ve Smolotelích jako poštovní doručovatelka a práce ji rychle seznámila se sousedy. „Ke Smolotelům patří spousta samot, takže jsem se dost nachodila. Předplatné Rudého práva stálo na měsíc osm korun, tak si ho všichni objednávali především na podpal.“ Když děti trochu povyrostly, začala Milena pracovat v místním Jednotném zemědělském družstvu. Dělal na poli a v živočišné výrobě a v JZD zůstala až do důchodu.

Byt ve Smolotelích, kde bydleli, patřil původně jedné paní z Berouna, která si ho držela jako chatu. Národní výbor takové byty na konci 50. let nabízel k bydlení, čehož Pelcnerovi využili a v roce 1963 od paní byt koupili. Když v srpnu 1968 zemřela, vypravila se Milena se sousedkou na její pohřeb do Berouna, který připadl na 21. srpna. Dojely ale jen na nádraží v Příbrami, kde už je čekal manžel s informací, že Československo obsadila vojska Varšavské smlouvy a že není bezpečné kamkoliv jezdit. Sám se vydal do Prahy, aby z nemocnice přivezl nejstaršího syna po operaci s hlasivkami. Nic nejedlo, tak přemluvil kolegu z ČSAD, aby vzal autobus a pro syna s ním zajel.

Opádu komunismu a revolučních událostech roku 1989 se Milena dozvěděla z televize. Změnu režimu moc neprožívala, protože se jí za totality v malé obci nežilo špatně, přesto byla za nastupující demokracii ráda. Dnes s obavou sleduje invazi Ruské federace na Ukrajinu, přece jen má v sobě polovinu ukrajinské krve.

Vyprávění Mileny Pelcnerové zaznamenali v rámci projektu Příběhy našich sousedů studenti z Gymnázia Legionářů David Hora, Matěj Hora a Štěpán Švagr pod vedením Božetěcha Burdy.

■ Magdaléna Sadravetzková
Post Bellum

Čím žila adventní Příbram před 130 lety

Příbram žije čilým předvánočním ruchem, který provází shánění dárků či zdobení domovů, ale před svátky přibývá také drobných krádeží či šarvátek. V podobné atmosféře však žili i naši předci, o čemž svědčí předvánoční záznamy kronik z let 1890–1892.

Prodej vánočních stromků a jablek na náměstí T. G. Masaryka v Příbrami. Asi 30. léta 20. století.

Zdroj (4×): SOKA Příbram

Po chladném létě 1890 přišla 3. až 5. září po silných deštích ničivá povodeň. Její následky se likvidovaly několik dalších měsíců. A po mírném listopadovém počasí nastala 23. toho měsíce po prudkém dešti další povodeň. Zdejší potoky se rozvodnily, na jeden ar spadlo 78 hl vody. Další den však nastalo prudké ochlazení z +8 na -8 °R (to byly stupně Réaumura, které se zde tehdy používaly, v převodu to vychází na změnu z +10 na -10 °C), takže vodou prosáklé louky a pole

Prodejce stromků se hodlal posilnit na cestu k domovu, ale Kafkovy lihoviny mu zachutnaly tak, že utržené peníze propil.

”

náhle zamrzly. Mráz sice pozastavil šíření povodně, ale škody na zemědělských porostech, mlýnech a dalších staveních podél Litavky byly obrovské. Hladiny rybníků se během jediné noci pokryly silným ledem, na kterém se hned ráno klouzali nedočkaví hoši. Dne 26. listopadu začal padat sníh a zasypal krajinu až do výše 30 cm. Začátkem prosince však přišla prudká obleva.

ABY MU NEUMRZLA HLAVA

Lidé se chystali na Vánoce podle svých, povětšinou velmi skromných možností. Centrem obchodu a čilého společenského života bylo

náměstí s přilehlou Pražskou ulicí, kde docházelo k početným drobným krádežím. Před Mikulášem se čtrnáctiletý Václav zřejmě z obavy, že mu v zimě umrzne hlava, rozhodl ukrást z výkladní skříně čepici. V okamžiku, kdy výlohu otevřel a čepici sebral, byl ale přistižen.

O pět dní později, dne 10. prosince, ukradla zdejší známá zlodějka v domě v Pražské ulici počestné měšťance sukni a zástěru. Sukradeným zbožím byla chycena, a tak z Vánoc v nové sukni nebylo nic. Podobný případ se stal i dva dny před Vánocemi, kdy panu učiteli z cvičné školy při učitelském ústavu neznámý zloděj ukradl dvojce kalhoty.

Všeobecně oblíbenou listopadovou, ale i vánoční pochoutkou byla svatomartinská husa. V prosinci už husy nebyvaly tak chutné, přesto

Poznáte někoho na archivních fotografiích?

Státní okresní archiv pátrá po identitě lidí z Příbramska na fotografiích z první poloviny 20. století. Ukažte je i svým rodičům, babičkám a dědečkům, prababičkám a pradědečkům, prarodičům a prastrýcům. Mohou ještě někoho poznat. Fotografie jsou na webu: ebadatelna.soapraha.cz/a/2075/1. Nahoře na listě je i možnost Náhledy pro prohlížení více snímků najednou. Nová čísla snímků se zobrazují dole a jejich soupis najdete na stejném webu ve složce Dokumenty nebo pod přímým odkazem 1url.cz/mKGT8. Pokud najdete své předky, příbuzné a jejich přátele nebo alespoň vám bude povědomé jméno ze seznamu či třeba poznáte vojenskou uniformu, napište údaje s číslem snímku na e-mailovou adresu katerina.jobekova@soapraha.cz. Můžete i volat na tel. 311 000 709 nebo 737 277 827.

se i v tomto čase našli milovníci husí pečinky, kteří si ji chtěli opatřit lacino a bez ohledu na to, že svatý Martin už dávno odjel: týden před Štědrým dnem zmizely z domů v Pražské ulici dvě husy.

Jistý hokynář z Bohotic si zase v prosinci na zdejšímu trhu nakoupil různé drobné zboží za sedm zlatých. Zboží si schoval v pytlí na trakaři, který nechal stát na náměstí. Pak chodil po domech a nabízel k prodeji vykrmenou husu. Když se k trakaři vrátil, zjistil, že nu nakoupené zboží kdosi ukradl. Pachatel vypátrán nebyl.

Čtyři ženy, prodávající ovoce před hlavním vchodem do kostela sv. Jakuba na náměstí, se pohádaly, zřejmě si konkurovaly. Kupující tehdy moc na výběr neměli, v nabídce byla převážně jablka – za lepší ovoce se považovala jablíčka panenská. Křik zápasících žen přivolał na místo boje nejen dav zvědavců, ale i policejní stráž, která proti ovocnářkám rázně zakročila.

LEHČÍ RYBY

S rybami na předvánočním trhu obchodovali hlavně místní obchodníci. Při kontrole prodeje ryb byla zjištěna nižší hmotnost u tří prodáváčů – první okradl zákazníka o 11 kg hmotnosti, druhý o 15 kg, třetí o 30 kg. Všichni byli udáni příslušnému úřadu k dalšímu projednání své nepoctivosti.

Dne 18. prosince přistihl strážník na zdejšímu hřbitově občanku ze Zaječova a druhou z Příbrami při krádeži černé hedvábné stuhy se zlatým třepením. Obě pachatelky dodal do vazby zdejšího okresního soudu, ale nepodařilo se mu zjistit, ze kterého hrobu byla smuteční stuha ukradena. Na co ji zlodějky potřebovaly a co se s ní stalo pak, není známo.

Smutný Štědrý večer si vysloužil i Josef H. z Kácíně, který 24. prosince ráno přivezl na trh vánoční stromky. Prodal všechny, a proto ze samé radosti navštívil krám Bedřicha Kafky, majitele továrny na likéry. Hodlal se jen posilnit na zpáteční cestu k domovu, ale Kafkovy lihoviny mu zachutnaly tak, že peníze za prodané stromky propil. Když mu už nechtěli nalít další, protože neměl čím zaplatit, rozzuřil se do té míry, že rozbil dvě velká okna u dveří do krámu. Jednu ruku si zranil natolik, že mu ránu musel obvázat městský fyzik MUDr. Bedřich Heinrich. Pak byl opilec dopraven do vězení městské radnice, kde musel strávit Štědrý večer.

Vánoční trhy ve „staré“ Příbrami. Nedatováno.

KALENDÁRIUM

1. prosince 1992

Část majetku státního podniku Hamiro se sídlem v Příbrami byla k 1. prosinci 1992 prodána na základě schváleného privatizačního projektu firmě Jíjak v Novém Boru.

6. prosince 1902

Po deváté hodině večerní demonstrovali posluchači báňské akademie proti třem členům profesorského sboru. Druhý den vyslali k rektorovi školy šest zástupců s memorandem podepsaným všemi studenty. Obsahem byla stížnost na profesora, kterému nemoc neumožňuje přednášet a nechává se zastupovat asistentem. Dále poukazovali na špatnou organizaci jeho přednášek.

10. prosince 1892

Obecní výbor zvýšil poplatky za udělení měšťanského práva z 50 zlatých na 250 zlatých.

13.–15. prosince 1912

Město zasáhla hrozná vichřice, která způsobila škody na majetku. Strhla telefonní a telegrafické vedení. Poškodila okna, výkladní skříně a střechy domů. V lese vyvracela stromy. V Pražské ulici byla z domu č. p. 128 stržena plechová střecha, která visela do ulice a ohrožovala kolemjdoucí.

15. prosince 1872

C. k. horní kapelník František Skočdopole uspořádal v sále na střelnici koncert ve prospěch opatrovny. Z výnosu 100 zlatých bylo 70 zlatých věnováno opatrovně a 30 zlatých použito pro vystrojení vánočního stromčku ve školce.

17. prosince 1882

Příbramský Spolek vojenských vysloužilců uspořádal mimořádnou valnou hromadu, na které členové probírali návrh Červeného kříže, aby spolek vojenských vysloužilců přistoupil k Vlasteneckému zemskému spolku pro království české. Ke zdravotní službě se dobrovolně přihlásilo 11 členů.

28. prosince 1922

Krátce před šestou hodinou ranní byl na Březových Horách zaznamenán prudký otřes země. Mezi lidmi kolovaly zvěsti o velkém počtu zraněných a zasypaných horníků v březohorských dolech. Situace naštěstí nebyla tak vážná. Vlivem otřesu byli zraněni dva horníci v dole Anna. Zranění nebyla životu nebezpečná.

31. prosince 2002

O půlnoci zanikl okres Příbram. Dokončení reformy veřejné správy přesunulo převážnou část kompetencí okresního úřadu na obce s rozšířenou působností.

■ Tereza Pruchová

Státní oblastní archiv v Praze – Státní okresní archiv Příbram

V roce 1891 začalo sněžit kolem poloviny prosince. Místní řemeslníci poprvé uspořádali v dolejší sále odlehle městské střelnice (nyní zbourané) Vánoční tržnici. Prodávali tam však většinou zboží denní potřeby a nevánoční, takže zákazníci, kteří chtěli koupit vánoční dárky, často odcházeli s nepořízenou.

Velká část příbramského obyvatelstva však žila ve skromných poměrech a dárky neřešila, děti dostávaly praktické věci. Na odbyt nešly toho roku ani ryby na vánoční stůl. Nakonec museli jejich prodejci 23. prosince výrazně s cenou dolů. Pak teprve se ryby začaly lépe prodávat.

Velká část příbramského obyvatelstva žila ve skromných poměrech a dárky neřešila, děti dostávaly praktické věci.

V první třetině prosince 1892 napadl sníh. Adventní a vánoční čas však byl v Příbrami a okolních vesnicích poznamenán květnovou tragédií na dole Marie. Někteří zámožnější občané poskytl chudým a potřebným hmotné dary. Nejmenovaný dobrodinec dokonce odevzdal purkmistru Karlu Hailovi značnou částku 100 zlatých, aby podělil manželky čtyř horníků, odsouzených za založení ničivého důlního požáru. Čtvrtý z nich už sice byl z vězení propuštěn, ale nemohl sehnat zaměstnání a jeho rodina byla bez peněz.

Místní živnostníci podruhé uspořádali Vánoční tržnici. Tentokrát se konala v sále hostince U Zlatého soudku v centru města, aby ji zákazníci měli po ruce. Nabídka zboží už byla přizpůsobena vánoční sezoně, prodávala se tam obuv, ale i luxusní předměty a cukrovinky.

Vánoční trh na současném náměstí T. G. Masaryka v Příbrami. Nedatováno.

Trhy s vánočním sortimentem. Nedatováno.

DODNES OBDIVOVANÁ DÍLA DILLETANTŮ

Významnou součástí vánočního trhu na náměstí se stalo zboží, vyrobené většinou od „dilletantů“ – horníků. Byly to stavby a ozdoby k jesličkám, zhotovené z lepenky. „Podivením naplňují každého fantastické výtvořiny stavitelské, jichž tu zřítí hojnost velikou. Provedení hradů báječných, chrámů orientálských a budov fantastických vůbec jest dosti pěkné a svědčí o dovednosti lepenkářské. Schází tu ovšem něco, čemu se vyřaditel nemůže naučiti – vkus, sloh. Vzdor tomu mohou se výrobky ty, jimž za vzor sloužila nanejvýše ilustrace z pohádky o křišťálovém paláci aneb vyobrazení z Tisíce a jedné noci, nazvány býti velice slušnými. Jesličky, sebrané z jednotlivých druhů těchto výrobků, vypadají velice malebně. Nebudou dle toho v městě Betlémě scházeti ani nádherné paláce, ani chrámy, ba ani ta česká chaloupka věrně napodobená a – co nejvíce nás naplňuje obdivem – že některé jesličky budou se honositi pevnými hradbami a baštami, jichž vrátům ani černožlutá barva, ba ani černý orel (symboly Rakouska – Uherska, pozn. VS) neschází.“ Tak zhodnotil výrobky havířů redaktor v týdeníku Horymír o Štědrém dni 1892. Jistě netušil, že nad jejich něžnou, neumělou krásou se bude tajit dech i jejich potomkům o Vánocích 2022.

■ Věra Smolová

SOA v Praze – SOKA Příbram

KALENDÁŘ AKCÍ

NÁM. T. G. MASARYKA 121	
5. 12.	16.00 Zasedání ZM Příbram
DVOŘÁKOVO NÁBŘEŽÍ	
3. a 17. 12.	8.00–12.00 Farmářský trh
PŘÍBRAM	
6. 1.	16.00 Tříkrálový průvod
NÁMĚSTÍ J. A. ALISE	
4. 12.	Bronzová adventní neděle
SVATÁ HORA	
11. 12.	Stříbrná adventní neděle
NÁMĚSTÍ 17. LISTOPADU	
18. 12.	Zlatá adventní neděle
AREÁL NOVÝ RYBNÍK	
2. 12.	15.30 Pekelně čertovský Novák
DIVADLO A. DVOŘÁKA – VELKÁ SCÉNA	
1. 12.	19.00 Jak jsem vyhrál válku
8. 12.	19.00 Sex noci svatojánské
9. 12.	19.00 Sex noci svatojánské
11. 12.	10.00 Vánoce v divadle – celodenní program
12. 12.	16.30 Vánoční koncert ZŠ Příbram VII, 28. října 1
13. 12.	19.00 Charleyova teta
14. 12.	17.00 Adventní koncert ZUŠ Příbram I
15. 12.	19.00 Limonádový Joe
16. 12.	10.00 Sex noci svatojánské
16. 12.	19.00 Česká mše vánoční
18. 12.	19.00 Kočovní Vánoce s Ginevrou
19. 12.	19.00 Kočovní Vánoce s Ginevrou
20. 12.	19.00 Kočovní Vánoce s Ginevrou
21. 12.	19.00 Jistě, pane ministře
22. 12.	10.00 Jistě, pane ministře
22. 12.	19.00 Vánoční koncert Příbramského Big Bandu
23. 12.	19.00 Vánoční koncert Příbramského Big Bandu
28. 12.	19.00 Sex noci svatojánské
29. 12.	16.00 Jistě, pane ministře
31. 12.	18.00 Jméno
DIVADLO A. DVOŘÁKA – MALÁ SCÉNA	
1. 12.	19.00 Přejímka zboží
3. 12.	19.00 Il Congelatore – Zmrzovač
5. 12.	19.00 Zahraj to znovu, Same
7. 12.	17.00 Paní Zima – ZUŠ Příbram I
17. 12.	17.00 Splašené nůžky
27. 12.	19.00 Druhá strana kulis
29. 12.	19.00 Klášterní tajemství
30. 12.	15.00 Pohádky do kapsy
31. 12.	15.00 Chleba s máslem
DIVADLO A. DVOŘÁKA – ESTRÁDNÍ SÁL	
4. 12.	16.00 Mikulášská show pro děti s Honzou Ladrrou, Myšákem Edou a princeznou Týnkou
30. 12.	20.00 Silvestr nanečisto aneb Pánové, hoďte se do gala
6. 1.	19.00 Maturitní ples SPŠ a VOŠ Příbram
13. 1.	19.00 Maturitní ples Gymnázia pod Svatou Horou
14. 1.	20.00 Myslivecký ples
20. 1.	19.00 Maturitní ples SPŠ a VOŠ Příbram
28. 1.	20.00 Divadelní ples
DIVADLO A. DVOŘÁKA – KINO	
1. 12.	19.00 Když promluvila
2. 12.	17.00 Princezna zakletá v čase 2
2. 12.	20.00 Black Panther: Wakanda nechť žije
3. 12.	16.00 Divnosvět – 3D
3. 12.	19.00 Vánoční příběh
4. 12.	16.00 Největší dar
6. 12.	16.00 Jan Žižka

6. 12.	19.00	Jízda na hraně
8. 12.	17.00	Princezna zakletá v čase 2
9. 12.	17.00	Největší dar
9. 12.	20.00	Vánoční příběh
10. 12.	16.00	Divnosvět
10. 12.	19.00	Šílená noc
11. 12.	10.00	Vánoce v divadle
	10.30	Anděl Páně 2
	12.30	Mimoni 2: Padouch přichází
	14.30	Anděl Páně 2
	16.30	Mimoni 2: Padouch přichází
14. 12.	19.00	Avatar: The Way of Water – 3D
15. 12.	19.00	Avatar: The Way of Water
16. 12.	17.00	Největší dar
16. 12.	20.00	Kůň
17. 12.	16.00	Princezna zakletá v čase 2
17. 12.	19.00	Avatar: The Way of Water
18. 12.	16.00	Avatar: The Way of Water – 3D
27. 12.	14.00	Jurský svět: Nadvláda – 3D
27. 12.	17.00	Prvok, Šampón, Tečka a Karel
28. 12.	14.00	Encanto – 3D
28. 12.	17.00	Vyšehrad: Fylm
29. 12.	14.00	Thor: Láska jako hrom – 3D
29. 12.	17.00	Po čem muži touží 2
30. 12.	14.00	Croodsovi: Nový věk – 3D
30. 12.	17.00	Za vším hledej ženu

DIVADLO A. DVOŘÁKA – D-KLUB	
10. 12.	19.00 Kavárna U Nulté hodiny s Jaroslavem Satoranským
DIVADLO A. DVOŘÁKA – FOYER	
27. 12.	17.30 Pavel Šmolík – varhanní koncert při svíčkách
KNIHOVNA JANA DRDY	
1. 12.	16.00 Vánoční Drdík. Setkání pro děti od pěti let a rodiče (Pobočka Škola)
6. 12.	18.00 Horoucí srdce, ale nohy v bahně. Křest knihy Otto Hejnice
12. 12.	16.30 Setkání genealogů
14. 12.	13.00–17.00 Advent v knihovně. Předvánoční punč, turnaj s Bárou, zdobení, mlsání, prodej knih ...
14. 12.	18.00 Současné Rusko. Přednáška Terezy Součkové (AMO)
20. 12.	8.30 a 10.00 S knížkou do života/Book Start
20.12.	17.00 Dějiny umění: Gotika. Přednáška Jany Froňkové
WALDORFSKÁ ŠKOLA PŘÍBRAM	
15. 12.	19.00 Vánoční zpěvy Evropy se soubory Chairé a Codex Temporis

POMŮCKY: SOVĚTO, ŠI, TOMSA, AISA	STRKNUTÍ	SLOVEN, OREL	1.DÍL TAJENKY	JMÉNO MCBAINA	OHLEDU-PLNOST	NEVOLNÍK	◆	3.DÍL TAJENKY	POLY- NESKÝ OSTROV	ŠLECHTIC	◆	PLETENINA	2.DÍL TAJENKY	JEDNA Z BOHYŇ OSUDU
PŘED- MĚSTÍ JOHANNES- SBURG							PŘED- LOŽKA				KRKO- NOŠSKÁ ŘEKA			
TROUBIT							OSOBNÍ ZAJÍMENÍ OČIŠTĚN (VODOU)				PŘED- LOŽKA			
DOMÁCKÝ RONALD				SAMEC KRÚTY							PRES ŠMIK			
DOMÁCKÝ KLOTILDA				NAŠ BUDITEL HLEN						PSICE NÁLEV				
◆	VLOMENÍ	ZN. CESIA PRŮ- HLEDNÉ			POKYNUŤÍ PRAOTEC				VYROBENÁ LITIM OREC U PRACHA- TIC					OBRAZ SVATÝCH
BODAVÝ HMYZ						TÉLOCVIK VTIŠTĚNÁ STOPA						ČIN. VÁHOVA JEDNOTKA NEM. ČLEN URČITÝ		
POHLAVNÍ TOUHA							STUDENT				PROJEV VĚČNOSTI PATRICIE LESNÍ ZVĚŘI			
OKRÁJET							SPZ NOVÉ ZÁMKY AZUR			DEZINF. PROSTŘE- DEK DRUH ZBOŽÍ				
HRANICE POLI				KROMÉ DIŮV SYN					CHEM. PRVEK (AS) BRUČET					
◆	DRUH PSA	ZN. KREMIKU MODLA			RESUMÉ						POPĚVEK UKAZO- VACÍ ZAJÍMENÍ			
TRHAVINA					SPZ KLADNO INDO- NES. OSTROV			USEKNOUTI (KNĚŽ) NEJVYŠŠÍ KARTA						JÍZDA PLACENÁ
UKRAJIN- SKÉ SÍDLO						HOVORY ZN. ASTATU					ŽLUTO- HNĚDÉ BARVIVO			
IDYLA							SEKNUTÍ				ANGL. HRAČKA			
VYSTA- VOVAT SLUNCI							SPZ OSTRAVY				V ZÁMEZÍ			

Vážení čtenáři, přinášíme vám pranostiku na prosinec. Tajenka ze zpravodaje č. 11/2022: Svatá Kateřina chodívá ráda bíle přioděna. Knihu vyhrává Jan Kortan. Kniha je připravena v redakci k vyzvednutí.

Vyluštěnou tajenku můžete poslat e-mailem na adresu: kahan@pribram.eu. Čtenář/ka, jehož/jejíž správně vyluštěná tajenka bude doručena jako pátá v pořadí, od nás dostane pěknou knihu.

SVATÁ HORA		
7. 12.	19.00	Adventní advent - Magnificat
11. 12.		Stříbrná adventní neděle
12. 12.	15.00	Malé filmové exercicie ve farním sále
14. 12.	19.00	Adventní advent – Dyškanti
21. 12.	19.00	Adventní advent – Blahoslavenství
22. 12.	16.00	Zahájení výstavy betlémů
22. 12.	18.00	Přinesení betlémského světla skauty
22. 12.	18.00	Předvánoční zpívání ve svatohorském sklepení
23. 12.–1. 1.		Výstava betlémů v Mníšecké kapli
24. 12.	16.00	Půlnoční mše svatá s Rybovou mší Hej, místě
25. 12.	14.00	Zpívání u jesliček
26. 12.	14.00	Zpívání u jesliček
26. 12.	18.00	Vánoční koncert v bazilice
31. 12.	22.30	Mše sv. na závěr občanského roku
1. 1.	14.00	Zpívání u jesliček
4. 1.	17.30	První povídání s promítáním „O svatohorských dolech a vodách“
5. 1.	18.00	Tříkrálový koncert Vepřekova smíšeného sboru
HORNICKÉ MUZEUM PŘÍBRAM		
5. 12.–16. 12.		Vánoce v hornickém domku
5. 12.–16. 12.		Štědrovečerní šichta v Prokopské štolé
GALERIE FRANTIŠKA DRTIKOLA		
2. 12.–8. 1.		Příbramské betlémy (vystavuje Hornické muzeum)
SBOR MISTRA JAKOUBKA ZE STŘÍBRA		
15. 12.	17.00	Benefiční koncert pro malého Káju (uvádí skupina Petr Novák revival)
18. 12.	10.30	Koncert pěveckého sboru Bacha Baby
KOSTEL SV. JAKUBA		
2. 12.	19.00	Koncert pro Lauru Štičkovou
SENIOR POINT		
1. 12.		Chytří telefon – 2. část přednášky
6. 12.		Turnaj v bowlingu
6. 12.		Vycházka: Orlov – Bílý křížek – Podlesí
7. 12.		Bezplatná právní poradna
7. 12.		Výlet: Vánoční dům a porcelánka Thun
8. 12.		Vánoční tvoření – textilní techniky
8. 12.		Výstava v ČNB v Praze: Lidé a peníze
12. 12.		Promítání ze společných akcí v r. 2022
13. 12.		Vánoční turnaj v bowlingu
14. 12.		Posezení s hudbou
15. 12.		Výlet: Prohlídka Pražského hradu
16. 12.		Návštěva koncertu Česká mše vánoční
20. 12.		Turnaj v šipkách
27. 12.		Turnaj v bowlingu
FIT SENIOR, NA PŘÍKOPECH 103		
6. 12.	14.00	Setkání pletářek
6. 12.	16.00	Hubnoucí skupina
7. 12.	10.00	Klub Makovička (kognitivní trénink)
7. 12.	15.00	Vernisáž fotokurzu (býv. ZÚNZ pavilon H)
12. 12.	14.00	Vánoční večírek v Pivovaru Podlesí
14. 12.	10.00	Přednáška o spánku
21. 12.	10.00	Vánoční Makovička (kognitivní trénink)
DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE		
4. 12.	16.00	O třech sněhulácích - Loutkové představení Zalezlíků
10. 12.	8.00–15.00	Šachový turnaj
18. 12.	9.00–15.00	Šachový turnaj
20. 12.	16.00–17.30	Dárek na poslední chvíli (tvořivé odpoledne)

JUNIOR KLUB		
9. 12.	19.00	Řízená degustace whisky
10. 12.	20.00	Koncert skupiny Špejbls Helprs
16. 12.	20.00	Koncert skupin Axial a Výčep
POJISTKA CLUB		
2. 12.		Kyber zima – Festival deziluze
9. 12.		CaŠanova Bulhar – rap
10. 12.		Deaf Heart + Malone – rock, rock'n'roll
16. 12.		Digital Forest warm-up – Psytrance
17. 12.		Pojistka akusticky – Kvietah, Dvouchlavej kluk
25. 12.		Drumce pro kočku – DnB
31. 12.		Silvestrovská Goldies
CLUB NO. 1		
2. 12.		Club Mix DJ Em-Ef
3. 12.		Night Fever luDjek
9. 12.		Special video edition luDjek
10. 12.		Hypnotique – Dj's Chris Sadler, Pelican, Em-Ef, Tom P, Fedy a Fuest
16. 12.		Dada Rulic in the Music
17. 12.		Night Fever luDjek
21. 12.		Jazz Faces – Jazz Funky Festival Live
23. 12.		Dada Rulic in the Music
24. 12.		Štědrovečerní mejdan s luDjekem
25. 12.		Dada Rulic in the Musei a DJ Fedy
26. 12.		Vánoční poker party (uzavřená společnost)
30. 12.		Dada Rulic in the Music
31. 12.		Silvestrovský mejdan Dj's s Em-Ef, Fedy, Dada Rulic a Guest
PB BOWLING KLUB		
17. 12.	20.00	Koncert skupiny EIE – vzpomínka na Bakču. Hosté: Nástroj snahy a PNP
RESTAURACE NA HRADBÁCH		
6. 12.	17.00	Nesoutěžní přehlídka hudebních talentů (pořádá ZUŠ při WŠ)
SPORTOVNÍ HALA PŘÍBRAM		
3. 12.	17.30	Koncert skupin Tři sestry a Harlej
SPORTOVNÍ HALA – VOLEJBAL EXTRALIGA		
17. 12.	17.00	Euro Sitex Příbram – Fatra Zlín
29. 12.	18.00	Euro Sitex Příbram – Benátky nad Jizerou
SOKOLOVNA PŘÍBRAM		
17. 12.	8.00–18.00	Vánoční závod ve sportovní gymnastice
DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ ŠKOL		
6. 12.	9.00–16.00	SZŠ a VOŠ Příbram: Den pro zdravý životní styl
7. 12.	8.00–11.00	Gymnázium, Příbram – pracoviště Legionářů
7. 12.	12.00–16.00	Gymnázium, Příbram – pracoviště Balbínova
7. 12.	16.00	Gymnázium, Příbram – pracoviště Legionářů
7. 12.	13.00–16.00	ISŠ HPOS Příbram
10. 12.	10.00–12.00	SPŠ a VOŠ Příbram
4. 1.	13.00–16.00	ISŠ HPOS Příbram
12. 1.	15.30–17.00	SPŠ a VOŠ Příbram
14. 1.	8.00–11.00	Gymnázium, Příbram – pracoviště Legionářů
14. 1.	10.00–13.00	Gymnázium, Příbram – pracoviště Balbínova
21. 1.	9.00	OA a VOŠ Příbram
30. 1.	14.00–17.00	SZŠ a VOŠ Příbram: Den zdravotnické školy

Prostory k pronájmu

Město Příbram pronajme:

- prostor o celkové výměře asi 151 m² v budově č. p. 129, ul. Školní v Příbrami VIII, která je součástí pozemku p. č. 4239/24 v k. ú. Příbram;
- budovu č. p. 7 v obci Příbram, v části obce Žežice, která je součástí pozemku parc. č. 1 v k. ú. Žežice;
- místnost o výměře 22 m² ve druhém nadzemním podlaží budovy č. p. 1, nám. T. G. Masaryka, v Příbrami I, která je součástí pozemku parc. č. 599/1 v k. ú. Příbram;
- místnost o celkové výměře 53,33 m² v 1. nadzemním podlaží v levé části budovy č. p. 400 v ul. Legionářů v Příbrami VII. Budova je součástí pozemku p. č. st. 1306 v k. ú. Březové Hory;
- prostor o celkové výměře asi 76 m² budovy č. p. 537, ulice Bratří Čapků v Příbrami VII, která je součástí pozemku p. č. st. 1165 v k. ú. Březové Hory.

Více informací najdete na úřední desce na adrese pribram.eu/uredni-deska.html.

Město dále nabízí ke krátkodobému pronájmu:

- Jednací sál, nám. T. G. Masaryka 121, Příbram I. Nájemné činí 1300 korun za jednu hodinu. Každá další započatá hodina je zaplacená 200 korunami a úklid činí 850 korun. Ceny jsou včetně DPH.

- Jednací místnost ve druhém nadzemním podlaží vlevo ve druhém pavilonu v levé části areálu v Příbrami VII, Žežická 193. Nájemné činí 185 korun za hodinu včetně DPH.

Informace poskytnou: Iveta Kupčíková (OSM) na e-mailu iveta.kupcikova@pribram.eu nebo tel. 318 402 568, a Barbora Slámová (OSM) na e-mailu barbora.slamova@pribram.eu či tel. 318 402 521.

Pro čerstvé bylinky do Kauflandu

Obchodní řetězec podporuje české farmáře ve velkém

Věděli jste, že v Kauflandu najdete celoročně pod značkou K-Jarmark až 15 druhů čerstvých bylinek od znojemské firmy Bylinky s.r.o.? Řetězec neustále rozšiřuje sortiment regionálních dodavatelů, díky kterým nabízí kvalitní produkty z České republiky.

Bylinky pro značku K-Jarmark se pěstují v nejmodernějších ekologických sklenících s důrazem na udržitelnost. Při jejich pěstování se v boji proti škůdcům nepoužívá žádná chemie, nýbrž živé organismy, které rostlinám prospívají. K závlaze je využita přefiltrovaná dešťová voda ze střechy skleníku. Teplem a elektrickou energií zásobuje skleník sousední bioplynová stanice. „Dlouhé cestování bylinkám neprospívá, proto jsou nejvyšší kvality ty vypěstované u nás,“ dodává Jakub Křivák z firmy Bylinky s.r.o.

Češi milují petržel a pažitku. Oblíbě se však těší i koriandr.

Zatímco v sousedním Polsku je jedničkou kopr, pro Čechy je typická petržel a pažitka. Nejprodávanější bylinkou je však bazalka. Díky rostoucímu trendu asijské kuchyně nyní v českých domácnostech boduje i dříve exotický koriandr. Již brzy se v sortimentu Kauflandu objeví i novinka – salát v květináčích, který vydrží déle čerstvý.

Chytré je neplýtvat, tak nekrmte koši!

Věděli jste, že bylinky je vhodné skladovat v ledničce při teplotě 6 stupňů, ideálně v mokré utěrce či hadříku? Mráz bylinkám naopak nesvědčí. Dochází k úbytku chuti a jsou poté sušší.

Nadstandardní spolupráce s českými farmáři

Kaufland již více než 10 let uzavírá s českými farmáři pěstební kontrakty na následující sezónu. Tento na české poměry unikátní přístup je farmáři velmi vítán. Garantuje jim přesné množství produktů, které se řetězec zavazuje odebrat. Zároveň jim to umožňuje naplánovat oševní postupy, pěstební etapy či investice do výroby.

Ukázkovým příkladem nadstandardní spolupráce s českými farmáři je značka K-Jarmark. Najdete v ní například široký sortiment jablek z českobrodské farmy Sady Tuchoraz, houby z bilovecké farmy Funghi či čerstvá rajčata z kadaňské farmy Naše rajče.

**KAUFLAND
PRO LEPŠÍ
BUDOUCNOST**

**PODPORUJEME
ČESKÉ
FARMÁŘE**

**Rozhodují
činy.**

